

РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (пети състав)

8 октомври 2008 година *

По дело T-69/04

Schunk GmbH, установено в Thale (Германия),

Schunk Kohlenstoff-Technik GmbH, установено в Neuchelheim (Германия),

представявани от адв. R. Bechtold и адв. S. Hirsbrunner, впоследствие от адв. R. Bechtold, адв. S. Hirsbrunner и адв. A. Schädle, avocats,

жалбоподатели,

срещу

Комисия на Европейските общности, представлявана първоначално от г-н F. Castillo de la Torre и г-жа H. Gading, впоследствие от г-н Castillo de la Torre и г-н M. Kellerbauer, в качеството на представители,

ответник,

с предмет, от една страна, искане за отмяна на Решение 2004/420/ЕО на Комисията от 3 декември 2003 г. относно процедура по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (Преписка С.38.359 — Стоки на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения), както и, при

* Език на производството: немски.

условията на евентуалност, за намаляване на размера на глобата, наложена на жалбоподателите с това решение, и от друга страна, насрещно искане на Комисията за увеличаване на посочената глоба,

**ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (пети състав),**

състоящ се от: г-н М. Vilaras (докладчик), председател, г-н М. Prek и г-н V. Ciucă,
съдии,

секретар: г-жа К. Andová, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 февруари 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства в основата на спора

- ¹ Schunk Kohlenstoff-Technik GmbH (наричано по-нататък „SKT“) е германско предприятие, което произвежда стоки на основата на въглерод и графит с цел

тяхното използване в областта на електротехниката и механиката. SKT е дъщерно дружество на Schunk GmbH (наричани по-нататък общо „Schunk“ или „жалбоподателите“).

- 2 На 18 септември 2001 г. представителите на Morgan Crucible Company plc (наричано по-нататък „Morgan“) се срещат с представители на Комисията, за да предложат сътрудничеството си за установяване съществуването на картел на европейския пазар на стоки на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения и да поискат да се ползват от освобождаването от глоба или намаляването на нейния размер, предвидени в Известие 96/С 207/04 на Комисията относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер по преписките във връзка с картели (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4, наричано по-нататък „известиято относно сътрудничеството“).
- 3 На 2 август 2002 г. в приложение на член 11 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ L3, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) Комисията изпраща до С. Conradt Nürnberg GmbH (наричано по-нататък „Conradt“), до Le Carbone-Lorraine (наричано по-нататък „LCL“), до SGL Carbon AG (наричано по-нататък „SGL“), до SKT, до EURocarbo SpA, до Luckerath BV и до Gerken EUROpe SA искания за предоставяне на информация относно тяхното поведение на съответния пазар. Изпратеното до SKT писмо се отнася и до дейностите на предприятието Hoffmann & Co. Elektrokohle AG (наричано по-нататък „Hoffmann“), придобито от Schunk на 28 октомври 1999 г.
- 4 С писмо от 2 септември 2002 г. SKT информира Комисията за намерението си да ѝ сътрудничи в рамките на административното производство и да провери дали освен отговорите на искането за предоставяне на информация може да ѝ предостави други полезни сведения, като се имат предвид доказателствата, които вече са на разположение на институцията.

- 5 След като на 5 октомври 2002 г. получава искането за предоставяне на информация на немски език, SKT отговаря на посоченото искане с писмо от 25 октомври 2002 г.
- 6 На 23 май 2003 г. въз основа на предоставената ѝ информация Комисията изпраща изложение на възраженията до жалбоподателите и до другите засегнати предприятия, а именно Morgan, Conradty, LCL, SGL и Hoffmann.
- 7 След изслушване на засегнатите предприятия, с изключение на Morgan и на Conradty, Комисията приема Решение 2004/420/ЕО от 3 декември 2003 година относно процедура по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (Преписка С38.359 — Стоки на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения) (наричано по-нататък „Решението“). Резюме на Решението е публикувано в Официален вестник от 28 април 2004 г. (ОВ L 125, стр. 45).
- 8 В Решението Комисията сочи, че предприятията, които са негови адресати, са осъществили едно-единствено и непрекъснато нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, а от 1 януари 1994 г. — и на член 53, параграф 1 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), състоящо се в пряко или косвено определяне на продажните цени и на други условия на търговията, приложими спрямо клиентите, в подялба на пазарите, по-конкретно чрез разпределяне на клиенти и провеждане на координирани действия (количествени ограничения, повишаване на цените и бойкоти) спрямо конкуренти, които не са членове на картела (съображение 2 от Решението).
- 9 Решението съдържа следните разпоредби:

„Член 1

Следните предприятия са нарушили разпоредбите на член 81, параграф 1 [ЕО], а считано от 1 януари 1994 г. — и на член 53, параграф 1 от Споразумението за

създаване на ЕИП, като са участвали през посочените периоди в съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на стоките на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения:

- [Conradty] — от октомври 1988 г. до декември 1999 г.,
- [Hoffmann] — от септември 1994 г. до октомври 1999 г.,
- [LCL] — от октомври 1988 г. до юни 1999 г.,
- [Morgan] — от октомври 1988 г. до декември 1999 г.,
- [Schunk] — от октомври 1988 г. до декември 1999 г.,
- [SGL] — от октомври 1988 г. до декември 1999 г.

Член 2

Налагат се следните глоби за нарушенията, посочени в член 1:

- [Conradty] — 1 060 000 EUR,
- [Hoffmann] — 2 820 000 EUR,
- [LCL] — 43 050 000 EUR,
- [Morgan] — 0 EUR,

— [Schunk] — 30 870 000 EUR,

— [SGL] — 23 640 000 EUR.

Глобите подлежат на плащане в тримесечен срок, считано от уведомяването за настоящото решение: [...]

След изтичане на този срок автоматично се дължат лихви, изчислени въз основа на лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка към нейните основните операции по рефинансиране в първия ден на месеца, през който е прието настоящото решение, завишен с 3,5 процентни точки“.

- 10 Във връзка с определянето на размера на глобите Комисията квалифицира нарушението като много сериозно, предвид неговия характер, въздействието му върху пазара на ЕИП за съответните стоки, въпреки че то не може да се определи с точност, и размера на съответния географски пазар (съображение 288 от Решението).
- 11 За да отчете специфичното значение на незаконосъобразното поведение на всяко предприятие, включено в картела, и следователно на действителното му въздействие върху конкуренцията, Комисията групира съответните предприятия в три категории в зависимост от относителното им значение на разглеждания пазар, определено от техните пазарни дялове (съображения 289—297 от Решението).

- 12 В резултат на това LCL и Morgan, считани за двата най-големи оператора с пазари дялове, надвишаващи 20 %, са класирани в първата категория. Schunk и SGL, които са средни оператори с пазарни дялове между 10 % и 20 %, са поставени във втората категория. Hoffmann и Conradty, считани за малки оператори поради пазарните им дялове, по-ниски от 10 %, са групирани в третата категория (съображения 37 и 297 от Решението).
- 13 Въз основа на горните съображения Комисията приема начален размер, определен в зависимост от тежестта на нарушението, от 35 милиона евро за LCL и Morgan, 21 милиона евро за SGL и жалбоподателите и 6 милиона евро за Hoffmann и Conradty (съображение 298 от Решението).
- 14 Що се отнася до продължителността на нарушението, Комисията счита, че всички засегнати предприятия са извършили нарушение за дълъг период. Поради това че нарушението е продължило единадесет години и два месеца, Комисията увеличава началния размер, приет за Schunk, Morgan, SGL и Conradty, със 110 %. Що се отнася до LCL, Комисията приема, че нарушението е продължило десет години и осем месеца, и увеличава началния размер със 105 %. За Hoffmann началният размер е увеличен с 50 %, поради това че нарушението е продължило пет години и едни месец (съображения 299 и 300 от Решението).
- 15 Следователно основният размер на глобата, определен в зависимост от тежестта и продължителността на нарушението, е установен на 73,5 милиона евро, що се отнася до Morgan, на 71,75 милиона евро за LCL, на 44,1 милиона евро за жалбоподателите и SGL, на 12,6 милиона евро, що се отнася до Conradty, и на 9 милиона евро за Hoffmann (съображение 301 от Решението).

- 16 Комисията не приема никакво утежняващо или смекчаващо обстоятелство срещу или в полза на засегнатите предприятия (съображение 316 от Решението) и отхвърля искането на жалбоподателите за ограничаване на наложената глоба на основание член 15, параграф 2 от Регламент № 17 до 10 % от световния оборот на SKT (съображение 318 от Решението).
- 17 Що се отнася до прилагането на известието относно сътрудничеството, Morgan е освободено от налагането на глоба, поради това че е първото предприятие, съобщило на Комисията за съществуването на картела (съображения 319—321 от Решението).
- 18 В съответствие с точка Г от посоченото известие Комисията допуска за LCL намаление с 40 % на размера на глобата, която би му била наложена при липса на сътрудничество, с 30 % за Schunk и Hoffmann и с 20 % за SGL, което последно е оказало сътрудничество (съображения 322—338 от Решението).

Производство и искания на страните

- 19 На 20 февруари 2004 г. жалбоподателите подават настоящата жалба в секретариата на Първоинстанционния съд.

20 Поради промяна на съставите на Първоинстанционния съд съдията докладчик е включен в качеството на председател в пети състав, на който вследствие на това е разпределено настоящото дело.

21 По доклад на съдията докладчик Първоинстанционният съд (пети състав) решава да даде ход на устната фаза от производството. Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Първоинстанционния съд въпроси са изслушани в съдебното заседание от 27 февруари 2008 г.

22 Жалбоподателите молят Първоинстанционния съд:

— да отмени Решението,

— при условията на евентуалност да намали размера на наложената глоба,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

23 Комисията моли Първоинстанционния съд:

— да отхвърли жалбата,

— да увеличи наложената на жалбоподателите глоба,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

По искането за отмяна на Решението

- 24 Въпреки че с подадената жалба жалбоподателите преследват две цели, а именно отмяна на Решението съгласно главното им искане и намаляване на размера на глобата съгласно евентуалното искане, различните оплаквания, изтъкнати от жалбоподателите в техните писмени изложения, са представени общо. Поканени от Първоинстанционния съд в съдебното заседание да представят становищата си относно точния обхват на своите доводи, жалбоподателите декларират по същество, че оставят това на преценката на Първоинстанционния съд.
- 25 Във връзка с това следва да се посочи, че е ясно, че възражението за незаконосъобразност по член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и оспорването на солидарната отговорност на Schunk GmbH и на SKT се отнасят към искането за отмяна на Решението.
- 26 Жалбоподателите упрекуват също така Комисията в нарушение принципите на пропорционалност и на равно третиране при определяне размера на глобата, което а priori се отнася към искането за намаляване на глобата. С доводите, развити в подкрепа на посоченото по-горе оплакване, обаче се оспорва установеното от Комисията нарушение, поради което те поставят въпроса за отговорността на посочените предприятия, както е определена в член 1 от Решението. Следователно това оспорване трябва да се разгледа в рамките на искането за отмяна на Решението в неговата цялост, включително и на член 1 от него.

По възражението за незаконосъобразност на член 15, параграф 2 от Регламент № 17

- 27 Жалбоподателите поддържат, че член 15, параграф 2 от Регламент № 17 предоставя на Комисията почти неограничена свобода на преценка, що се отнася до определянето на глобата, което противоречи на принципа на законност, определен в член 7, точка 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., в съответствие с тълкуването му от европейските юрисдикции.
- 28 От практиката на Съда следва, че принципът на законоустановеност на наказанията е следствие на принципа на правна сигурност, който представлява общ принцип на общностното право и изисква по-специално всяка общностна правна уредба, и в частност тази, която налага или позволява да се налагат санкции, да бъде ясна и точна, така че съответните лица да могат да се запознаят по недвусмислен начин с правата и задълженията, които произтичат от нея, и да могат да действат съобразно с тях (вж. в този смисъл Решение на Съда от 9 юли 1981 г. по дело *Gondrand Frères и Garancini*, 169/80, Recueil, стр. 1931, точка 17, Решение от 18 ноември 1987 г. по дело *Maizena*, 137/85, Recueil, стр. 4587, точка 15, Решение от 13 февруари 1996 г. по дело *van Es Douane Agenten*, C-143/93, Recueil, стр. I-431, точка 27 и Решение от 12 декември 1996 г. по дело *X*, C-74/95 и C-129/95, Recueil, стр. I-6609, точка 25).
- 29 Този принцип, който е част от общите за държавите членки конституционни традиции и е закрепен в различни международни договори, и по-специално в член 7 от ЕКПЧ, следва да бъде спазван както във връзка с нормите с наказателен характер, така и във връзка със специфичните административни инструменти, които налагат или позволяват да се налагат административни санкции (вж. в този смисъл Решение по дело *Maizena*, точка 28 по-горе, точки 14 и 15 и цитираната съдебна практика). Той се прилага не само спрямо нормите, които установяват състава на нарушението, но и спрямо тези, които определят последиците, произтичащи от тяхното нарушаване (вж. в този смисъл Решение по дело *X*, точка 28 по-горе, точки 22 и 25).

30 Освен това според постоянната съдебна практика основните права са неразделна част от общите принципи на правото, за чието спазване следи общностният съд (Становище на Съда 2/94 от 28 март 1996 г., *Recueil*, стр. I-1759, точка 33 и Решение на Съда от 29 май 1997 г. по дело *Kremzow*, C-299/95, *Recueil*, стр. I-2629, точка 14). В това отношение Съдът и Първоинстанционният съд се вдъхновяват от общите за държавите членки конституционни традиции, както и от указанията, съдържащи се в международните актове за защита на правата на човека, към които държавите членки са се присъединили или в чието изготвяне са участвали. В това отношение ЕКПЧ има особено значение (Решение на Съда от 15 май 1986 г. по дело *Johnston*, 222/84, *Recueil*, стр. 1651, точка 18 и Решение по дело *Kremzow*, посочено по-горе, точка 14). Освен това съгласно член 6, параграф 2 ЕС „[с]юзът защита основните права, така както те са гарантирани от [ЕКПЧ], и така както произтичат от конституционни традиции, общи за държавите членки, като основни принципи на правото на Общността“ (Решение на Съда от 22 октомври 2002 г. по дело *Roquette Frères*, C-94/00, *Recueil*, стр. I-9011, точки 23 и 24 и Решение на Първоинстанционния съд от 20 февруари 2001 г. по дело *Mannesmannröhren-Werke/Комисия*, T-112/98, *Recueil*, стр. II-729, точка 60).

31 Във връзка с това следва да се напомни текстът на член 7, параграф 1 от ЕКПЧ:

„Никой не може да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на неговото извършване не е било определено като престъпление според националното или международното право. Не може да бъде налагано наказание, по-тежко от това, което е било предвидено за съответното престъпление в момента, когато то е било извършено“.

32 Според Европейския съд по правата на човека (наричан по-нататък „Съд по правата на човека“) от тази разпоредба следва, че законът трябва да определя ясно нарушенията и наказанията, които се налагат за тях. Това условие е изпълнено, когато от текста на съответната разпоредба и при нужда с помощта на тълкуването ѝ от съдилищата правният субект може да разбере кои действия и бездействия ангажират наказателната му отговорност (вж. Съд по правата на човека, Решение Соѐме и др. срещу Белгия от 22 юни 2000 г., *Recueil des arrêts et décisions*, 2000-VII, стр. 1, § 145).

33 Освен това член 7, параграф 1 от ЕКПЧ не изисква разпоредбите, по силата на които са наложени тези санкции, да бъдат до такава степен точно формулирани, че последиците, които могат да произтекат от нарушение на тези разпоредби, да бъдат предвидими с абсолютна сигурност. Всъщност според практиката на Съда по правата на човека съществуването на неопределени формулировки в разпоредбата не води задължително до нарушение на член 7 от ЕКПЧ и обстоятелството, че даден закон предоставя право на преценка, само по себе си не противоречи на изискването за предвидимост, при условие че обхватът и редът на упражняване на такова право са определени достатъчно ясно, предвид преследваната законна цел, за да предоставят на индивида адекватна защита срещу произвола (вж. Съд по правата на човека, Решение *Margareta и Roger Andersson* срещу Швеция от 25 февруари 1992 г., серия А № 226, § 75). Във връзка с това освен за самия текст Съдът по правата на човека държи сметка за въпроса дали използваните неопределени понятия са уточнени от постоянната и публикувана съдебна практика (вж. Съд по правата на човека, Решение *G.* срещу Франция от 27 септември 1995 г., серия А № 325-В, § 25).

34 Колкото до общите за държавите членки конституционни традиции, нищо не позволява на Първоинстанционния съд да тълкува общия принцип на общностното право, какъвто е принципът на законност, по начин, който е различен от изложеното по-горе тълкуване. Така жалбоподателите само твърдят, без други уточнения, че на национално равнище не съществува подобно оправомощаване на орган, което да му позволява почти неограничено да налага глоби.

35 В настоящия случай, що се отнася до законността на член 15, параграф 2 от Регламент № 17 във връзка с принципа на законност на наказанията, както е признат от общностния съд в съответствие с насоките, съдържащи се в ЕКПЧ и общите за държавите членки конституционни традиции, е необходимо да се счита, че противно на твърдяното от жалбоподателите, Комисията не разполага с неограничена свобода на преценка при определянето на глобите за нарушения на правилата на конкуренцията.

36 Всъщност член 15, параграф 2 от Регламент № 17 сам по себе си ограничава правото на преценка на Комисията. От една страна, като уточнява, че „[с] решение Комисията може да налага на предприятия и на сдружения на предприятия санкции от най-малко [1 000 EUR] и най-много [1 милион евро], като последната сума може да достигне до десет процента от оборота за предходната стопанска година за всяко от предприятията, участвали в нарушението [неофициален превод]“, той предвижда таван на глобите в зависимост от оборота на съответните предприятия, т.е. в зависимост от обективен критерий. Така, въпреки че не съществува абсолютен таван, приложим спрямо всички нарушения на правилата на конкуренцията, глобата, която може да се наложи, все пак има таван, който може да бъде изразен в цифри и е абсолютен, така че максималният размер на глобата, която може да се наложи на дадено предприятие, е предварително определено. От друга страна, тази разпоредба налага на Общността да определя глобите във всеки конкретен случай „предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

37 Макар да е вярно, че тези два критерия оставят на Общността голяма свобода на преценка, факт е също така, че става въпрос за критерии, приети от други законодатели за подобни разпоредби, позволяващи на Комисията да налага санкции, като държи сметка за степента на незаконосъобразност на разглежданото поведение.

38 Необходимо е да се установи, че като е предвидил за нарушаване на правилата на конкуренцията глоби, чийто размер е от 1 000 EUR до 10 % от оборота на съответното предприятие, Съветът не е оставил на Комисията прекомерно голяма свобода на действие. По-специално следва да се счита, че таванът от 10 % от оборота на съответното предприятие е разумен, предвид защитаваните от Комисията интереси в рамките на преследването и санкционирането на такива нарушения.

39 Във връзка с това е важно да се напомни, че санкциите, предвидени в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 за нарушаване на членове 81 ЕО и 82 ЕО, представляват ключов инструмент, с който разполага Комисията, за да следи за установяването в Общността на „система, която да гарантира ненарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар“ (член 3, параграф 1, буква ж) ЕО). Тази система позволява на Общността да изпълни задачата си, която се състои

в създаването на общ пазар, в насърчаване в цялата Общност по-специално на хармонично, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности и висока степен на конкурентоспособност (член 2 ЕО). Тази система освен това е необходима за въвеждането в Общността на икономическа политика, която се осъществява в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика и свободна конкуренция (член 4, параграфи 1 и 2 ЕО). Така член 15, параграф 2 от Регламент № 17 позволява да се установи система, която отговаря на основните задачи на Общността.

40 Следователно е необходимо да се установи, че член 15, параграф 2 от Регламент № 17, като оставя на Комисията известна свобода на преценка, същевременно определя критериите и границите, които са задължителни за нея при упражняване на правото ѝ да налага глоби.

41 Освен това следва да се отбележи, че при определяне на глобите по силата на член 15, параграф 2 от Регламент № 17 Комисията е длъжна да спазва общите принципи на правото, по-специално принципите на равно третиране и на пропорционалност в съответствие с тълкуването им в практиката на Съда и на Първоинстанционния съд. Следва също така да се добави, че по силата на член 229 ЕО и на член 17 от Регламент № 17 тези две юрисдикции правораздават с пълна юрисдикция по жалбите, подадените срещу решенията, с които Комисията определя глобите, поради което могат не само да отменят приетите от Комисията решения, но и да отменят, намалят или увеличат наложената глоба. Така общностният съд упражнява пълен контрол върху административната практика на Комисията. Противно на поддържаното от жалбоподателите, този контрол не води общностния съд, на който се твърди, че са делегирани законодателни функции, до превишаване на правомощията му в нарушение на член 7, параграф 1 ЕО, като се има предвид, че от една страна, такъв съдебен контрол е изрично предвиден от посочените по-горе разпоредби, чиято действителност не е оспорена, и от друга страна, че общностният съд го упражнява при спазване на посочените в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 критерии.

42 Впрочем въз основа на критериите, приети в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и уточнени в практиката на Съда и на Първоинстанционния съд, самата Комисия е развила практика при вземане на решения, която е публично известна и достъпна. Въпреки че сама по себе си по-ранната практика на Комисията при вземане на решения да не служи като правна уредба на глобите в областта на конкуренцията (Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело JCB Service/Комисия, C-167/04 P, Recueil, стр. I-8935, точки 201 и 205 и Решение от 7 юни 2007 г. по дело Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, C-76/06 P, Recueil, стр. I-4405, точка 60), по силата на принципа на равно третиране, който представлява общ принцип на правото и който Комисията е длъжна да спазва, тя не може да третира сходни положения по различен начин или да третира еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (Решение на Съда от 13 декември 1984 г. по дело Sermide, 106/83, Recueil, стр. 4209, точка 28 и Решение на Първоинстанционния съд от 14 май 1998 г. по дело BPB de Eendracht/Комисия, T-311/94, Recueil, стр. II-1129, точка 309).

43 Според постоянната съдебна практика Комисията без съмнение във всеки момент може да адаптира размера на глобите, ако ефективното прилагане на общностните правила на конкуренцията го изисква (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело Musique diffusion française и др./Комисия, 100/80—103/80, Recueil, стр. 1825, точка 109 и Решение на Първоинстанционния съд от 20 март 2002 г. по дело LR AF 1998/Комисия, T-23/99, Recueil, стр. II-1705, точка 237), като тогава такава промяна в административната практика може да се смята за обективно обоснована от целта на общата превенция на нарушенията на общностните правила на конкуренцията. Следователно твърдяното и оспореното от жалбоподателите неотдавнашно увеличаване на размера на глобите не може само по себе си да се счита за незаконосъобразно от гледна точка на принципа на законност на наказанията, след като остава в законовата рамка, определена в член 15, параграф 2 от Регламент № 17, в съответствие с тълкуването му от общностните юрисдикции.

44 Следва още да се има предвид, че в стремежа си да постигне прозрачност и за да повиши правната сигурност на съответните предприятия, Комисията е публикувала Насоки относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 [ЕОВС] (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричани по-нататък „насоките“), в които излага метода за изчисляване, който се задължава да прилага във всеки конкретен случай. Във връзка с това Съдът Впрочем смята, че като е приела такива правила на поведение и като е обявила чрез тяхното публикуване, че занапред ще ги спазва в случаите, за които

те са отнасят, Комисията сама си поставя ограничения при упражняването на правото си на преценка и не може да се отклони от тези правила, за да не бъде санкционирана евентуално за нарушаване на общи принципи на правото, каквито са принципите на равно третиране и на защита на оправданите правни очаквания. Освен това, въпреки че насоките не са правното основание на Решението, те определят общо и абстрактно методологията, която Комисията се е задължила да прилага за целите на определяне на размера на наложените с посоченото решение глоби и следователно гарантират правната сигурност на предприятията (Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точки 211 и 213). От това следва, че приемането на насоките от Комисията, доколкото то се вписва в законовата рамка, наложена от член 15, параграф 2 от Регламент № 17, само е допринесло за уточняване на границите за упражняване на правото на преценка на Комисията, които следват и от тази разпоредба, без да може въз основа на това да се заключи, че границите на компетентността на Комисията в посочената област първоначално не са били достатъчно уточнени от общностния законодател.

45 Така предвид различните съображения, изложени по-горе, съобразителният оператор може, като при нужда потърси юридически съвет, да предвиди достатъчно точно метода и размера на глобите, които може да му бъдат наложени за дадено поведение. Обстоятелството, че този оператор не може предварително да узнае с точност размера на глобите, които Комисията ще наложи във всеки конкретен случай, не може да представлява нарушение на принципа за законност на наказанията, като се има предвид, че поради тежестта на нарушенията, които Комисията трябва да санкционира, е обосновано за целите на репресия и възпиране да се избягва предприятията да са в състояние да преценят ползите, които биха извлекли от участието си в нарушение, като предварително вземат предвид размера на глобата, която би им била наложена за това незаконосъобразно поведение.

46 Във връзка с това, въпреки че предприятията не са в състояние предварително да узнаят с точност размера на глобите, които Комисията ще приеме във всеки конкретен случай, следва да се посочи, че в съответствие с член 253 ЕО в решението, с което се налага глоба, Комисията е длъжна, въпреки че контекстът на решението по принцип е известен, да го мотивира по-специално по отношение на размера на наложената глоба и по отношение на избора във връзка с това метод. Тези мотиви трябва да излагат по ясен и недвусмислен начин съображенията на Комисията, така че да дадат възможност на заинтересованите

лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, за да преценят дали се налага да сезират общността съд и евентуално да позволят на този съд да упражни своя контрол.

47 Накрая, що се отнася до довода, според който като е определил рамките на глобата с приемането на разпоредбите на член 15, параграф 2 от Регламент № 17, Съветът не е изпълнил задължението си да посочи ясно границите на предоставената на Комисията компетентност и фактически в нарушение на членове 83 ЕО и 229 ЕО ѝ е прехвърлил компетентност, която му принадлежи по силата на Договора, той следва да се счита за неоснователен.

48 От една страна, както беше посочено по-горе, въпреки че оставя на Комисията широка свобода на преценка, член 15, параграф 2 от Регламент № 17 все пак ограничава упражняването ѝ, като установява обективни критерии, към които Комисията трябва да се придържа. От друга страна, необходимо е да се напомни, че Регламент № 17 е приет на основание член 83, параграф 1 ЕО, който предвижда, че „[р]егламентите или директивите, необходими за прилагането на принципите, залегнали в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО], се приемат от Съвета [...], по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент“. Съгласно член 83, параграф 2, букви а) и г) ЕО тези регламенти или директиви имат по-специално за цел съответно да „гарантират спазването на забраните, предвидени в член 81, параграф 1 [ЕО] и член 82 [ЕО], като предвиждат глоби и периодични парични санкции“ и да „определят съответните функции на Комисията и на Съда при прилагането на разпоредбите на настоящия параграф“. Освен това е необходимо да се напомни, че по силата на член 211, първо тире ЕО Комисията „гарантира, че разпоредбите на настоящия договор и на мерките, приети от институциите в съответствие с него, се прилагат“ и че тя разполага по силата на трето тире от същия член със „свои собствени правомощия за вземане на решения“.

49 От това следва, че не може да се смята, че правомощието за налагане на глоби в случай на нарушение на членове 81 ЕО и 82 ЕО първоначално е принадлежало на Съвета, който го е прехвърлил или е делегирал упражняването му на Комисията по смисъла на член 202, трето тире ЕО. В съответствие с цитираните по-горе

разпоредби от Договора това правомощие всъщност спада към принадлежащата на Комисията роля да следи за прилагането на общностното право, която е уточнена, регулирана и формализирана, що се отнася до прилагането на членове 81 ЕО и 82 ЕО, от Регламент № 17. Следователно правомощието за налагане на глоби, което този регламент предоставя на Комисията, произтича от предвиденото в самия договор и цели да позволи ефективното прилагане на забраните, предвидени в посочените членове (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 12 юли 2001 г. по дело Tate & Lyle и др./Комисия, T-202/98, T-204/98 и T-207/98, Recueil, стр. II-2035, точка 133). Следователно доводът на жалбоподателите трябва да се отхвърли.

50 От всички тези съображения следва, че възражението за незаконосъобразност, повдигнато във връзка с член 15, параграф 2 от Регламент № 17, трябва да се отхвърли като неоснователно (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 27 септември 2006 г. по дело Jungbunzlauer/Комисия, T-43/02, Recueil, стр. II-3435, точки 69—92 и Решение от 5 април 2006 г. по дело Degussa/Комисия, T-279/02, Recueil, стр. II-897, точки 66—88).

51 Важно е накрая да се подчертае, че жалбоподателите изтъкват „при условията на евентуалност“, че член 15, параграф 2 от Регламент № 17 можел да се счита за съвместим с принципа на законност, ако Комисията го тълкувало ограничително, което тя не била готова да направи.

52 Необходимо е във връзка с това да се установи, че жалбоподателите само формулират общи съображения за начина, по който Комисията трябвало най-общо да промени политиката си в областта на глобите, като развие прозрачна и последователна практика при вземането на решения, но не излагат никакво конкретно оплакване срещу Решението.

По солидарната отговорност на Schunk GmbH и на SKT

- 53 Важно е в самото начало да се отбележи, че противно на твърдяното от жалбоподателите, в Решението ясно са посочени условията, при които Schunk GmbH е определено за негов адресат.
- 54 От съображение 257 от Решението следва, че Комисията е преценила, че „въпреки че [SKT] е юридическото лице, което пряко е участвало в картела, Schunk GmbH като дружество майка, притежаващо 100 % от дъщерното дружество, е било в състояние да упражнява определящо влияние върху търговската политика на [SKT] към момента на нарушението и може да се предполага, че то реално е повлияло на участието му в картела“. Поради това Комисията е счела, че тези две предприятия „образуват икономическата единица, която произвежда и продава стоки на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения в ЕИП и е участвала в картела“ и следователно трябва да се обявят за солидарно отговорни за извършеното нарушение.
- 55 Във връзка с това следва да се напомни, че за антиконкурентното поведение на предприятие може да отговаря друго предприятие, когато първото не е определило самостоятелно поведението си на пазара, а е приложило основно указанията на второто, предвид по-специално икономическите и юридически връзки между тях (Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело *Metsä-Serla* и др./Комисия, C-294/98 P, Recueil, стр. I-10065, точка 27 и Решение по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 117). Така за поведението на дъщерно дружество може да отговаря дружеството майка, когато дъщерното дружество не определя самостоятелно начина си на действие на пазара, а прилага основно инструкциите, дадени от дружеството майка, като тези две предприятия представляват една икономическа единица (Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело *ICI/Комисия*, 48/69, Recueil, стр. 619, точки 133 и 134).

56 В особената хипотеза, когато дружеството майка притежава 100 % от капитала на дъщерното дружество, което е извършило нарушението, съществува оборима презумпция, според която посоченото дружество майка упражнява определящо влияние върху поведението на дъщерното си дружество (вж. в този смисъл Решение на Съда от 25 октомври 1983 г. по дело AEG/Комисия, 107/82, Recueil, стр. 3151, точка 50 и Решение на Първоинстанционния съд от 20 април 1999 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, известно като „PVC II“, T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Recueil, стр. II-931, точки 961 и 984) и поради това те представляват едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО (Решение на Първоинстанционния съд от 15 юни 2005 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-71/03, T-74/03, T-87/03 и T-91/03, наричано по-нататък „Решение по дело Tokai II“, точка 59). Поради това в тежест на дружеството майка, обжалващо пред общността решение на Комисията, с което му се налага глоба за поведение на негово дъщерно дружество, е да обори тази презумпция, като представи доказателства, които могат да установят самостоятелността на последното (Решение на Първоинстанционния съд от 27 септември 2006 г. по дело Avebe/Комисия, T-314/01, Recueil, стр. II-3085, точка 136; вж. в този смисъл и Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, C-286/98 P, Recueil, стр. I-9925, наричано по-нататък „Решение по дело Stora“, точка 29).

57 Във връзка с това е необходимо да се подчертае, че макар да е вярно, че в точки 28 и 29 от Решение по дело Stora, точка 56 по-горе, Съдът посочва, освен притежаването на 100 % от капитала на дъщерното дружество, и други обстоятелства като неоспорването на влиянието, което дружеството майка упражнява върху търговската политика на своето дъщерно дружество, и това, че двете дружества са имали един и същи представител в административното производство, е вярно също така, че Съдът е изтъкнал посочените обстоятелства само с цел да изложи всички факти, на които Първоинстанционният съд е основал своите разсъждения, и да стигне до извода, че Първоинстанционният съд не се е основал единствено на притежаването на целия капитал на дъщерното дружество от неговото дружество майка. Следователно фактът, че Съдът е потвърдил преценката на Първоинстанционния съд по това дело, не би могъл да промени принципа, изведен в точка 50 от Решение по дело AEG/Комисия, точка 56 по-горе. Необходимо е да се добави, че в точка 29 от Решението по дело Stora, точка 56 по-горе, Съдът изрично посочва, че „при притежаване на целия му капитал Първоинстанционният съд основателно е могъл да предположи, както посочва Комисията, че дружеството майка реално упражнява определящо влияние върху поведението на дъщерното си дружество“ и че при тези условия в тежест на жалбоподателя е да обори тази „презумпция“ с достатъчно доказателства.

- 58 В настоящия случай в съдебното заседание в отговор на поставен от Първоинстанционния съд въпрос Schunk GmbH изрично потвърждава, че е контролирало 100 % от SKT към момента на нарушението, поради което има основание да се предположи, че реално е упражнявало определящо влияние върху поведението на дъщерното си дружество, което Schunk GmbH може да обори, като представи доказателства, които могат да установят самостоятелността на SKT.
- 59 От писмените изявления на Schunk GmbH следва, че доводите му за самостоятелността на SKT се основават главно само на твърдението за особения му характер, а именно на холдингово дружество. От това Schunk GmbH прави заключение за функционалната независимост на SKT и възразява освен това, че то е организационно независимо, което опровергавало твърдението на Комисията, че Schunk GmbH и SKT представляват една стопанска единица и в конкретния случай са действали като едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 60 Понятието за холдинг обхваща различни случаи, но най-общо холдингът може да се определи като дружество, което притежава участия в едно или повече дружества, с цел да ги контролира.
- 61 В съображение 260 от Решението Комисията припомня съдържанието на член 3 от дружествения договор на Schunk GmbH, по смисъла на който „предметът на предприятието е придобиването, продажбата, администрирането, по-специално стратегическото управление на промишлени участия“.
- 62 Въпреки че това определение за предмета на дружеството Schunk GmbH подкрепя твърдението му, според което то е само финансов холдинг, който не упражнява никаква промишлена или търговска дейност, изразът „стратегическо управление на промишлените участия“ е достатъчно широк, за да включи и позволи на практика дейност по управление и ръководство на дъщерните дружества. Следва да се посочи, че същият член 3 от дружествения договор на

Schunk GmbH предвижда и че „дружеството е компетентно да вземе всички мерки, които могат да служат пряко или непряко на целта“, определена в предходната точка.

63 Освен това в контекста на група от дружества, както в случая, холдингът е дружество, чиято задача е да групира участия в различни дружества и чиято функция е да осигури единно ръководство на тези дружества. От съображение 30 от Решението следва, че Schunk GmbH е главното дружество майка от групата Schunk, в която има повече от 80 дъщерни дружества, и че то „отговаря, наред с други, за подразделението „графит и керамични материали“ от групата, което се занимава именно със стоките на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения“.

64 Съществуването на единно ръководство и координация се установява от начина, по който SKT определя и представя на Комисията своя оборот за 1998 г., като посочва, че е имало право да изключи от оборота си стойността на четките, които са монтирани предварително върху четкодържателите.

65 В съображение 262 от Решението Комисията изтъква следното:

„[Т]ези четкодържатели са произведени от Schunk Metall- und Kunststofftechnik GmbH, друго дъщерно дружество от групата Schunk. Ако [SKT] действително беше следвало самостоятелна търговска политика, то системно щеше да включва продажбата на тези четки на Schunk Metall- und Kunststofftechnik GmbH в данните си за своя оборот. Фактът, че е предложило това да не се прави, показва, че за него става въпрос за продажби, които включват прехвърляне на друго дружество от групата, подчинено на контрола на по-висшестоящи юридически образувания в групата Schunk, а не за самостоятелни продажби на

независим купувач. Всъщност [SKT] квалифицира тези продажби на Schunk Metall- und Kunststofftechnik GmbH като „вътрешен оборот“ и „собствена употреба“.

66 Така описаното положение разкрива, че интересите на групата безспорно са взети предвид, и противоречи на твърдението за пълна независимост на SKT. Важно е също да се подчертае значението на дъщерното дружество SKT за групата Schunk, и в частност за Schunk GmbH, който държи 100 % от капитала на SKT. Така, докато през 2002 г. консолидираният оборот на групата представлява 584 милиона евро, SKT е реализирало общ оборот от 113,6 милиона евро.

67 Освен на текста на член 3 от дружествения договор на Schunk GmbH, Комисията се позовава на особената правна форма на SKT, което е било учредено като дружество с ограничена отговорност (Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH). Schunk GmbH не е оспорило съдържанието на съображение 259 от Решението, което гласи:

„Съгласно германското дружествено право [съдружниците] в дружество [...] с ограничена отговорност (GmbH) упражняват силен контрол върху ръководството на ООД. В частност те назначават и отзовават управителите на ООД. Те вземат също така необходимите мерки за проверка и контрол на начина, по който се управлява ООД. Освен това управителите на ООД са длъжни по искане на всеки [съдружник] да предоставят незабавно информация за дейността на дружеството и да разрешат достъп до счетоводството и документите му“.

68 Schunk GmbH твърди, че в организационен план няма никакво персонално припокриване между двете дружества в смисъл на „персонални структури, общи

за няколко дружества, като например едно и също лице, което изпълнява функциите на член на управителния съвет в няколко дружества по едно и също време и през относително дълъг период или реципрочни назначения в съвета на директорите и в управителния съвет“.

- 69 Необходимо е все пак да се установи, че Schunk GmbH не представя нито едно доказателство в подкрепа на твърденията си, въпреки че такива доказателства могат да бъдат представени, що се отнася по-конкретно до поименния списък на членовете на органите съгласно дружествените договори на двете предприятия към момента на нарушението.
- 70 При тези условия обстоятелството, че предметът Schunk GmbH позволява да се заключи, че последното действително е представлявало холдинг, чиято роля според дружествения договор е била да управлява участията си в капитала на други дружества, не е достатъчно само по себе си, за да обори презумпцията, породена от това, че държи изцяло дружествения капитал на SKT.
- 71 Това заключение обезсмисля разглеждането на доказателствената сила на споменатата в съображение 261 от Решението улика, която би трябвало да докаже факта, че ръководството на Schunk GmbH не е можело да не знае за участието на SKT в споразуменията, ограничаващи конкуренцията, а именно за ролята на M. F., чието име фигурира в тефтерчето с адреси на представител на Morgan и който впоследствие е станал управител на Schunk GmbH.
- 72 От друга страна, следва да си посочи, че направеният от Schunk GmbH паралел с положението на Hoffmann и отделното му третиране от страна на Комисията не е относим, доколкото Комисията приема, че това дружество носи специфична отговорност за периода от септември 1994 г. до октомври 1999 г., т.е. преди закупуването му от Schunk GmbH.

73 Schunk GmbH твърди на последно място, че за да може дружество майка да бъде държано отговорно за нарушение, извършено от дъщерното му дружество, трябва да бъде установено, че първото лично е нарушило правилата на конкуренция, както и че да се приеме, че едно лице носи отговорност за нарушение, извършено от друго, нарушавало принципа на личната отговорност, според който правен субект може да се санкционира само когато може да бъде упрекнат, че лично е извършил нарушение.

74 Достатъчно е да се установи, че доводите на Schunk GmbH се основават върху погрешната предпоставка, че не е установено никакво нарушение в това отношение. Напротив, от съображение 257 и от член 1 от Решението следва, че Schunk GmbH е осъдено в лично качество за нарушение, за което се счита, че е извършено от самото него поради икономическите и юридически връзки между него и SKT, които са му позволявали да определя поведението на последното на пазара (вж. в този смисъл Решение по дело *Metsä-Serla* и др./Комисия, точка 55 по-горе, точка 34).

75 От изложените по-горе съображенията следва, че Schunk GmbH не е доказало, че Комисията неправилно го е обявила за солидарно отговорно със SKT за плащането на глобата в размер на 30,87 милиона евро.

76 Следователно твърдението, че Комисията погрешно е приложила член 15, параграф 2 от Регламент № 17, като е взела предвид световния оборот на Schunk GmbH, за което неправилно е прието, че е солидарно отговорно с SKT, трябва да се отхвърли като основано на погрешна предпоставка.

По оспорването на нарушението

— Предварителни съображения

77 Както беше изложено, доводите на жалбоподателите в подкрепа на оплакването, изведено от нарушаване от Комисията на принципите на пропорционалност и на равно третиране при определяне на размера на глобата, съдържат оспорване на приетото за установено от Комисията нарушение и следователно поставят въпроса за отговорността на съответните предприятия.

78 Така жалбоподателите изтъкват, че Комисията неправилно е счела, че:

— участващите в картела предприятия са постигнали общо съгласие да се откажат от реклама и участие в салони,

— SKT е участвало в споразумения относно забраната за доставяне на въглеродни блокове на шлифовчици,

— стоките и клиентите от секторите на производството на електрическо оборудване за автомобили и на стоките за потребление са били предмет на антиконкурентни споразумения,

— съответните предприятия са следвали „общ план, който е имал за цел да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия“, тъй като такъв план никога не е съществувал или не е можело да се замисли и приложи само от SGL и Morgan без знанието на жалбоподателите,

— съответните предприятия са прибегнали до изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на техните споразумения.

79 В отговор на тези твърдения Комисията изтъква, че в отговора си на изложението на възраженията жалбоподателите не са оспорили съществуването на някои факти, посочени в това изложение, които са оспорени за първи път в жалбата за отмяна, подадена пред Първоинстанционния съд. Според съдебната практика обаче фактите, признати в хода на административното производство, трябвало да се считат за установени и повече не можело да бъдат оспорени пред съда.

80 Във връзка с това следва да се напомни, че изложението на възраженията, предназначено да осигури на предприятията, които са негови адресати, ефективното упражняване на правото на защита, очертава предмета на образуваното срещу предприятие производство, доколкото определя позицията на Комисията спрямо посоченото предприятие, и че институцията няма право да приеме в решението си възражения, които не са посочени в изложението (вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело Francolor/Комисия, 54/69, Recueil, стр. 851, точка 12 и Решение от 15 октомври 2002 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, Recueil, стр. I-8375, точка 86).

81 Именно въз основа на отговорите на изложението на възраженията, предоставени от предприятията, които са негови адресати, Комисията трябва да определи позицията си по отношение на по-нататъшния ход на административното производство.

- 82 Институцията има, от една страна, правото или евентуално задължението да започне нови разследвания, ако в хода на административното производство се окаже, че са необходими допълнителни проверки (Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело Geigy/Комисия, 52/69, Recueil, стр. 787, точка 14), вследствие на които Комисията може да изпрати допълнително изложение на възраженията до съответните предприятия.
- 83 Тя може, от друга страна, да счете, предвид отговорите на изложението на възраженията, и по-специално предвид признаването от съответните предприятия на установените срещу тях факти, както и предвид неоспорването от тях на събраните в хода на разследването доказателства, че може да приеме окончателно решение, което да сложи край на административното производство и на задачата ѝ за определяне и доказване на фактите в основата на разглежданите нарушения. В това решение Комисията определя отговорността на съответните предприятия и размера на евентуално наложените им глоби.
- 84 В този контекст Съдът е приел в точка 37 от Решение от 16 ноември 2000 г. по дело SCA Holding/Комисия (С-297/98 Р, Recueil, стр. I-10101), че при липса на изрично признаване от страна на предприятието, срещу което е образувано производството, Комисията ще трябва да установи фактите, като предприятието е свободно да изложи, когато се окаже необходимо, и по-конкретно в рамките на състезателното производство, всички правни основания за защита, които му се струват подходящи. От друга страна, от това следва, че изложеното не важи при признаване на фактите от въпросното предприятие (Решение на Първоинстанционния съд от 9 юли 2003 г. по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, Т-224/00, Recueil, стр. II-2597, точка 227, Решение на Първоинстанционния съд от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, Т-236/01, Т-239/01, Т-244/01—Т-246/01, Т-251/01 и Т-252/01, Recueil, стр. II-1181, наричано по-нататък „Решение по дело Tokai I“, точка 108; вж. така в този смисъл и Решение по дело Tokai II, точка 56 по-горе, точки 324 и 326).
- 85 Тази съдебна практика има за цел не да ограничи подаването на жалби от предприятие, санкционирано от Комисията, а да уточни обхвата на спора, който може да бъде отнесен за разглеждане от съда, за да се избегне всякакво изместване на определянето на фактите в основата на съответното нарушение от

Комисията към Първоинстанционния съд, като се напомни, че когато е сезиран с жалба по член 230 ЕО, последният е компетентен да упражни контрол за законосъобразността на решението, с което се налага санкцията, и евентуално да го измени по силата на правомощията си на пълна юрисдикция (Определение на Първоинстанционния съд от 9 ноември 2004 г. по дело FNICGV/Комисия, T-252/03, *Rescei*, стр. II-3795, точка 24).

86 В настоящия случай Комисията е изпратила на 23 май 2003 г. изложение на възраженията на жалбоподателите, като им е предоставила срок от осем седмици, за да се запознаят с него и да отговорят. През този период жалбоподателите със съдействието на своите съветници са могли да анализират възраженията, приети срещу тях от Комисията, и да решат, след запознаване с фактите, каква позиция трябва да заемат, предвид също така известието относно сътрудничеството.

87 В отговора си на изложението на възраженията Schunk GmbH сочи, че не оспорва съществуването на фактите, нито правната квалификация на тези факти като забранено споразумение и/или като съгласувана практика, а че възразява срещу това, че ѝ се вменява в отговорност нарушение на SKT на правото на конкуренция. Следователно отговорът на Schunk GmbH е посветен на оспорване на неговата солидарна отговорност със SKT.

88 Що се отнася до SKT, отговорът му е изложен в особена форма, в смисъл че съдържа уводна част, в която най-общо е посочено следното:

„[SKT] не оспорва съществуването на фактите [...] То не оспорва и правната квалификация на тези факти като забранено споразумение и/или съгласувана

практика. [SKT] възразява с настоящото становище само срещу начина, по който са преценени някои факти, и срещу правните изводи на Комисията. Следователно ще допълним изложението на фактите по някои точки“.

- 89 От избраната формулировка е видно, че са признати изрично и общо не само приетите за установени факти, но и правните им квалификации в изложението на възраженията, с уговорката обаче, че това не се отнася до някои факти и правните изводи, които Комисията е могла да направи въз основа на тях.
- 90 Важно е във връзка с това да се подчертае, че Комисията е предоставила на Schunk намаление от 10 % на размера на глобата, част, уточнена по време на съдебното заседание, на основание точка Г, параграф 2, второ тире от известието относно сътрудничеството, което предвижда, че се предоставя такова намаление, ако „след получаване на изложението на възраженията предприятието уведоми Комисията, че не оспорва съществуването на фактите, върху които тя е основала обвиненията си“. [неофициален превод]
- 91 Следователно трябва да се провери дали възраженията, посочени в точка 78 по-горе, се обхващат от уговорката, направена от SKT в отговора му на изложението на възраженията.

— По забраната за реклама

- 92 Комисията поддържа, че жалбоподателите оспорват за първи път в жалбата, по която е образувано настоящото производство, съществуването на споразумение,

свързано с рекламата и участието в салони, изрично споменато в изложението на възраженията, докато жалбоподателите твърдят, че никога не са признавали точността на съответния факт в хода на административното производство.

93 Необходимо е да се установи, че въпросът за забраната на рекламата е ясно посочен в точки 106 и 107 от изложението на възраженията. Така Комисията посочва, че членовете на картела са се договорили да не рекламират и да не участват в панаири и изложения (точка 106) и се позовава на факта, че на събранието си, проведено на 3 април 1998 г., техническият комитет е установил в рубриката „Правила в областта на рекламата“, че „Morgan Super и Pantrak са рекламирали въглеродни четки, което не е разрешено“ (точка 107).

94 Следва да се напомни, че в отговорите си на изложението на възраженията SKT и Schunk GmbH са посочили, че не оспорват съществуването на фактите, нито правната квалификация на тези факти като забранено споразумение и/или съгласувана практика, с уговорката, що се отнася до SKT, че това не се отнася до някои преценки и изводи на Комисията, посочени в точки 3—33 от отговора му. Никъде обаче във въпросните точки няма позоваване на преценките и изводите на Комисията относно забраната на рекламата.

95 При тези условия е необходимо да се счита, че жалбоподателите ясно са признали съществуването на антиконкурентно споразумение за забрана на рекламата, което не може повече да се оспорва за първи път пред Първоинстанционния съд.

— По снабдяването с въглеродни блокове

96 SKT поддържа, че противно на твърденията на Комисията, не е могло да вземе участие в споразуменията относно забраната за доставка на въглеродни блокове на шлифовчици.

- 97 От Решението следва, че това оплакване произтича от частичен и погрешен прочит на същото и следователно не може да бъде разглеждано като истинско късно оспорване на установените срещу жалбоподателите факти.
- 98 В съображение 154 от Решението Комисията обяснява, че освен готови продукти на основата на въглерод като въглеродните четки, членовете на картела са продавали и блокове от пресован въглерод, които все още не са нито шлифовани, нито обработени за производството на четки или други продукти. Определен брой шлифовчици, които не са членове на картела, купуват тези въглеродни блокове, шлифоват ги и ги превръщат в крайни продукти, които продават на клиентите. Тези шлифовчици са клиенти на членовете на картела, но и техни конкуренти за готовите продукти.
- 99 От съображения 154—166 от Решението следва, че целта на политиката на картела е била да се ограничи конкуренцията, която шлифовчиците са могли да упражняват относно готовите продукти, произведени от тези блокове, като се отказва снабдяването им с тях, а когато са снабдявани — като се определя висока цена за доставените въглеродни блокове.
- 100 В съображение 161 от Решението Комисията ясно упреква Schunk, че е снабдявало шлифовчиците, като е прилагало цени, предварително съгласувани с другите членове на картела, което жалбоподателите не оспорват в писмените си изявления. Следователно твърдението на жалбоподателите, че не са участвали в споразуменията относно забраната за доставка на въглеродни блокове, е ирелевантно.
- 101 От това следва, че Комисията правилно е счела, че жалбоподателите са нарушили член 81 ЕО, като са участвали в съвкупност от антиконкурентни споразумения, включващи по-конкретно споразумения за цените на въглеродните блокове, предназначени за шлифовчиците.

— По антиконкурентните практики относно производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление

- 102 Според жалбоподателите от преписката по производството и от самото Решение следва, че антиконкурентните споразумения не се отнасят до стоките и клиентите от секторите на производство на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление. Впрочем в рамките на административното производство те не били признавали съществуването на такива споразумения относно съответните сектори.
- 103 Комисията изтъква, че разглежданите два икономически сектора са ясно описани в точка 11 от изложението на възраженията и че нарушението относно тези отрасли се състои не в прилагането на система от целеви цени, а в съгласуването от членовете на картела на доводите, с които да отказват намаления на цените при преговорите с операторите от посочените сектори, което вече било видно от точки 91 и 94 от изложението на възраженията.
- 104 Комисията добавя, че SKT е признало тези факти в точка 24 от отговора си на изложението на възраженията, която гласи:

„В областта на въглеродните четки и модулите за сектора на автомобилната промишленост и за производителите на домакински уреди и на машинни инструменти производителите са били изправени пред големи клиенти, разполагащи с покупателна сила, които са били в състояние да използват производителите, като ги противопоставят едни на други. Тези клиенти никога не са били предмет на генерално споразумение по време на събранията на картела на европейско равнище. Разговори без съмнение са били водени. Те обаче са били водени изключително с цел производителите да могат да обменят доводи, за да могат да противопоставят доводи на големите клиенти, които изискват намаления на цените“.

- 105 Така става ясно, че макар SKT да отрича съществуването на споразумение относно цените, то в замяна на това допуска съществуването на незаконосъобразно съгласуване между включените в картела предприятия относно размера на цените на стоките, предназначени за производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, което не може да бъде оспорено за първи път пред Първоинстанционния съд.
- 106 Жалбоподателите все пак оспорват възможността за разглеждане и квалифициране на изявленията, съдържащи се в точка 24 от отговора на SKT на изложението на възраженията, като изрично признание за нарушение по член 81 ЕО.
- 107 Дори да се предположи, че предвид определена неточност на изложението на възраженията относно характера и точната правна квалификация на инкриминираното неправомерно поведение, посочените по-горе изявления не могат да се считат за изрично признание на установените срещу жалбоподателите факти, тяхното оплакване, изведено от липсата на нарушение в сектора на производството на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, трябва да се счита за допустимо, но при всички положения да бъде отхвърлено като неоснователно.
- 108 Както следва да се отбележи, от Решението следва, че Комисията е счела, че поведението на различните предприятия, включени в картела, представлява едно-единствено непрекъснато нарушение, което постепенно се е конкретизирало в споразумения и/или съгласувани практики.
- 109 Така член 1 от Решението сочи, че съответните предприятия, сред които и жалбоподателите, са нарушили член 81, параграф 1 ЕО, участвайки „в съвкупност от споразумения и съгласувани практики“ в сектора на стоките на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения. Необходимо е във връзка с това да се напомни, че в рамките на сложно нарушение, в което няколко производители са участвали в продължение на няколко години с цел общо регулиране на пазара, не може да се изисква от Комисията да квалифицира точно нарушението за всяко предприятие в даден

момент като споразумение или съгласувана практика, след като при всяко положение и двете форми на нарушение са посочени в член 81 ЕО (Решение по дело PVC II, точка 56 по-горе, точка 696).

- 110 Що се отнася до незаконосъобразните действия, касаещи производителите на електрооборудване за автомобили и на стоки за потребление, Комисията уточнява в съображение 40 от Решението, че те са част от първата категория „големи клиенти“ за стоките, предназначени за електрически приложения, и се характеризират с малкия си брой, с покупките на големи количества и с големи възможности при преговаряне.
- 111 Основавайки се по-конкретно на изявленията на LCL, Комисията посочва, че „единствените видове клиенти, които изглежда са изключени от изчисляването на цените от таблицата, са производителите на електрическо оборудване за автомобили и може би на стоки за потребление“ (съображение 120 от Решението), но са били осъществени преки контакти между потенциални доставчици преди годишните преговори със съответните оператори и тези контакти са имали за цел не толкова постигане на съгласие за цените, колкото съгласуване на доводите, които да бъдат противопоставени на исканията за намаляване на цените от страна на тези големи клиенти (съображение 124 от Решението).
- 112 Жалбоподателите твърдят, че документът, изготвящ от LCL, на който се основават изводите на Комисията, не съдържа улика, която да позволи да се заключи, че разглежданата обмяна на доводи засяга отраслите на секторите на производството на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление и че посочената обмяна не представлява поведение, забранено от член 81 ЕО.

- 113 На първо място следва да се установи, че разглежданият документ се отнася до „метода на изчисляване на цените на четки за електрически мотори“ и че първата част е посветена на „автомобилните четки“ и на „четките FHP“. След като описва контекста на търсенето за тези две стоки по начин, аналогичен на посочения в точка 110 по-горе, LCL посочва, както следва:

„В такъв контекст целта на съгласуването между конкурентите през инкриминирания период е била само да се опитат да устоят на много по-силната позиция на клиентите.

[...]

Цените на стоките „автомобилни четки“ и „четки FHP“ никога не са били обсъждани по време на техническите събрания [на European Carbon and Graphite Association]. Те никога не са били определяни въз основа на методи или таблици, прилагани общо спрямо различните конкуренти.

През периода на картела, който приключва през 1999 г., конкурентите са се съгласували по повод на годишните преговори с клиентите, за да обменят информация и доводи, които всеки конкурент да се опита да използва впоследствие, за да устои на натиска на клиентите и на техните непрестанни искания за намаляване на цените.

[...]

Извод

През периода на нарушението е имало съгласуване между конкурентите за „автомобилните четки“ и „четките ГНР“, с цел да се помогне на конкурентите да устоят във възможно най-голяма степен на силния натиск и повтарящите се искания за намаляване на цените от страна на клиентите“.

- 114 Предвид естеството на стоките, които са обсъждани в разглеждания документ, няма никакво съмнение, че споменатото съгласуване е засягало секторите на производство на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление. Безспорно е, че стоките на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения служат основно за пренасяне на електричество. Сред тези стоки са графитните четки, които включват „автомобилните четки“, монтирани на електрическите мотори, предназначени за оборудване на автомобилите, и „четките ГНР“, монтирани на електрическите мотори на електродомакинските уреди и на преносимата техника.
- 115 Освен това в точка 24 от отговора си на изложението на възраженията SKT ясно поставя разглежданото съгласуване „в сектора на въглеродните четки и на модулите за сектора на автомобилната промишленост и на производителите на домакински уреди и на машинни инструменти“.
- 116 На второ място следва да се напомни, че понятието за „съгласувана практика“ обозначава форма на координация между предприятия, при която без да се достига до спогодба в пряк смисъл, съзнателно се заменят рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество между предприятията (Решение по дело ICI/Комисия, точка 55 по-горе, точка 64). Разглежданите критерии за координация и сътрудничество не само че не изискват разработването на истински „план“, но и трябва да се разбират в светлината на концепцията, присъща на разпоредбите на Договора относно конкуренцията, според която

всеки икономически оператор трябва да определя самостоятелно политиката, която възнамерява да следва на общия пазар. Макар да е вярно, че не изключва правото на икономическите оператори да се адаптират разумно към установеното или очакваното поведение на своите конкуренти, това изискване за самостоятелност категорично не допуска каквото и да е установяване на пряк или непряк контакт между такива оператори, което има за цел или резултат било да повлияе на пазарното поведение на настоящ или потенциален конкурент, било да разкрие пред такъв конкурент поведението, което самият оператор е решил или възнамерява да възприеме на пазара (Решение на Съда от 16 декември 1975 г. по дело *Suiker Unie* и др./Комисия, 40/73—48/73, 50/73, 54/73—56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, *Recueil*, стр. 1663, точки 173 и 174, Решение по дело *PVC II*, точка 56 по-горе, точка 720).

117 Очевидно целта на преките контакти, които са били установени между членовете на картела, както са предадени от *LCL* и *SKT*, разкрива незаконосъобразно съгласуване по смисъла на посочената по-горе съдебна практика. Обменяйки информация, с цел да се поддържа определено ниво на цените на стоките, предназначени за производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, разглежданите предприятия са сключили тайни споразумения, които са улеснили координацията на търговското им поведение в явно противоречие с изискването, според което всеки икономически оператор трябва да определя самостоятелно политиката, която възнамерява да следва на пазара.

118 В Решение от 8 юли 1999 г. по дело *Комисия/Anic Partecipazioni* (C-49/92 P, *Recueil*, стр. I-4125) Съдът уточнява, че както следва от самия текст на член 81, параграф 1 ЕО, понятието за съгласувана практика включва, освен съгласуването между предприятията, и произтичащото от това съгласуване пазарно поведение и причинно-следствената връзка между тези два елемента (точка 118). Той е приел също така, че следва да се презумира до доказване на противното от заинтересуваните оператори, че предприятията, които участват в съгласуването и които продължават да развиват дейност на пазара, при определянето на поведението си на пазара вземат предвид обменените с техните конкуренти сведения. (Решение по дело *Комисия/Anic Partecipazioni*, посочено по-горе, точка 121).

119 В конкретния случай при липса на доказателства за противното, чието представяне е в тежест на SKT, е необходимо да се счита, че SKT, което е развивало дейност на разглеждания пазар през целия период на нарушението, е имало предвид незаконосъобразното съгласуване, в което е участвало, за да определи поведението си на въпросния пазар (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 118 по-горе, точка 121).

120 От това следва, че Комисията правилно е счела, че жалбоподателите са нарушили член 81 ЕО, като са участвали в съвкупност от споразумения и съгласувани практики, отнасящи се по-конкретно до стоките, предназначени за производители на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, поради което следва да се отхвърлят твърденията на жалбоподателите, че не трябва да се взема предвид оборотът, реализиран във въпросните отрасли, които твърдения са основани на погрешната предпоставка, че картелът не се отнася до посочените стоки.

— По несъществуването на общ план на членовете на картела, който е целял да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия

121 При изразяване на становището си относно тежестта на нарушението жалбоподателите сочат, че по повод на извършени в миналото закупувания на предприятия Комисията установява в съображение 173 от Решението, поне в текста на немски език, че „тези различни мерки са позволили на картела да уреди проблема с почти всички „аутсайдери“, присъстващи на пазара на ЕИП“.

122 Schunk изтъква, че твърдейки това, Комисията предполага, че съответните предприятия са следвали общ план, който е целял да промени трайно структурата

на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия, и поддържа, че такъв план никога не е съществувал или че е можело да бъде замислен и приложен само от SGL и Morgan, без негово знание.

- 123 Доколкото тези твърдения могат да се схванат като оспорване от жалбоподателите на нарушението, за което е прието, че носят отговорност, и е описано в съображение 2 от Решението, е необходимо да се установи, че те са следствие от явно погрешен прочит на Решението и трябва да бъдат отхвърлени като напълно ирелевантни.
- 124 Във връзка с това следва да се посочи, че в съображение 173 от Решението е направен извод, който не се отнася само до закупуването на конкурентни предприятия от някои членове на картела.
- 125 Изразът „тези различни мерки“ препраща към съвкупността от антиконкурентни действия, описани в съображение 167 от Решението, целящи да убедят конкурентите да съдействат, да принудят конкурентите да съдействат, да принудят конкурентите чрез координирани действия да се оттеглят от пазара или най-малкото да им се покаже ясно, че не е в техен интерес да се противопоставят на картела, като закупуването на конкуренти се прибавя към тези действия. Посоченото съображение следователно не съдържа никакво твърдение или предположение на Комисията по отношение на съществуването на „общ план на членовете на картела, който е имал за цел да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия“.
- 126 Освен това е необходимо да се отбележи, че както в изложението на възраженията, така и в решението Комисията не приема, че жалбоподателите носят отговорност за закупуването на конкурентни предприятия, както и че жалбоподателите не оспорват съществуването на вменените в отговорност на

членовете на картела антиконкурентни действия, насочени към конкурентните предприятия и различни от мерките по закупуване на предприятия, описани в съображения 168—171 от Решението.

— По съществуването на изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на разглежданите споразумения

127 От съображения 2 и 219 от Решението следва, че Комисията е преценила, че предприятията, които са негови адресати, са участвали в едно-единствено и непрекъснато нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, а от 1 януари 1994 г. — и на член 53, параграф 1 от Споразумението за създаване на ЕИП, в рамките на което тези предприятия са прибегнали по-специално до „изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на своите споразумения“.

128 Жалбоподателите претендират, че такъв механизъм никога не е съществувал и че Решението не уточнява съдържанието му.

129 Следва все пак да се посочи, че Решението съдържа две съображения, отнасящи се до „[н]ачина за осигуряване спазването на правилата на картела“.

130 Съображение 89 гласи:

„Споразумението от 1937 г. за създаване на Европейската асоциация на производителите на въглеродни четки предвижда официално арбитражно производство за уреждане на различията между членовете на картела в случай на твърдения за неспазване на правилата на картела. Тези формални производства, предназначени да осигурят спазването на правилата на картела, не могат да се прилагат след влизане в сила на правилата на конкуренцията на Общността.

Тогава членовете на картела са прибегнали до внимателно наблюдение на цените, които всеки от тях предлага на клиентите, и са настоявали при събрания или по повод на други контакти, че е необходимо да се спазват уговорените от картела правила и цени. Например:

При събрание на техническия комитет, проведено на 16 април 1993 г.:

„G [Schunk] иска:

1. Писмено да се оттегли ценовата оферта, направена на Burgmann [клиент], която е по-ниска с 25—30 % от таблицата.
2. Да не се прави никаква друга оферта с този размер на цената“.

Събрание на местно равнище, проведено на 27 октомври 1994 г. в Нидерландия:

„Morganite — Белгия проблеми с колегите. Да не се прилага никакво увеличение на цените през лятото“.

¹³¹ Като се основава на много документи, Комисията добавя в съображение 90 от Решението, че „[с]лучаите на предприятията, които са практикували твърди ниски цени, са разглеждани на събранията на картела и е можело да доведат до искания за компенсация“.

132 В писмените си изявления Комисията поддържа, че жалбоподателите оспорват за първи път пред Първоинстанционния съд споменатите по-горе факти, които в действителност са посочени в точка 62 от изложението на възраженията.

133 Важно е да се подчертае, че поставените условия и критичните становища на SKT в отговора му на изложението на възраженията, които изменят обхвата на първоначалното му принципно изявление, че приема съществуването на фактите и тяхната правна квалификация, не засягат въпроса за надзора върху прилагането на споразуменията, поради което този въпрос не може повече да бъде обсъждан от жалбоподателите за първи път пред Първоинстанционния съд.

134 Дори да се предположи, че направеното от жалбоподателите оспорване може все пак да се счита за допустимо, предвид обстоятелството, че Комисията употребява за първи път в Решението израза „изключително сложен механизъм“, то при всяко положение трябва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност е достатъчно да се установи, че жалбоподателите не са предоставили никакво доказателство, което да позволи да се оборят констатациите на Комисията в съображения 89 и 90 от Решението, отнасящи се по-специално до съществуването на механизъм за надзор на ценовата политика на членовете на картела, включващ задължение за предприятията, които са практикували твърде ниски цени на офертите, да предоставят обезщетение.

135 По-нататък следва да се посочи, че в част от жалбата, посветена на „участието на Schunk в нарушението“ и на твърдяното му надценяване от страна на Комисията, жалбоподателите критикуват позицията на Комисията, изразена в съображение 178 от Решението, квалифицираща като „необичайно“ обстоятелството, че още на учредителното събрание на European Carbon and Graphite Association (ECGA — Европейската асоциация за въглерод и графит), проведено на 1 март 1995 г., някои членове са констатирани, че е необходим комитет за специалните графити, без обаче да могат да посочат какви законосъобразни въпроси той ще бъде натоварен да разглежда.

136 Извън това, че доводите на жалбоподателите са изложени накратко и са неразбираеми, ясно е, че споменатите по-горе изявления на Комисията се вписват в рамките на преценката на ролята в картела на професионалните асоциации, и по-специално на ECGA. При тези условия не изглежда, че посочените доводи на жалбоподателите могат да поставят под съмнение преценката на Комисията за отговорността на жалбоподателите, впрочем не повече от тази за тежестта на нарушението.

137 От всички гореизложени съображения следва, че Комисията правилно е счела, че жалбоподателите са извършили нарушение на член 81 ЕО, описано в съображение 2 от Решението, като са участвали в съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на стоките на основата на въглерод и графит за електрически и механични приложения.

По искането за намаляване на глобата

138 Жалбоподателите упрекуват Комисията в нарушаване на принципите на пропорционалност и равно третиране при определянето на размера на глобата.

139 От Решението следва, че глобите са наложени на основание член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и че Комисията, дори когато Решението не препраща изрично към насоките, е определила размера на глобите, прилагайки определения в насоките метод.

По твърдяното надценяване от страна на Комисията на тежестта на нарушението, предвид неговия характер и последици

140 Според определения в насоките метод Комисията взема предвид като отправна точка за изчисляване на размера на глобите, които налага на съответните предприятия, сума, определена в зависимост от тежестта на нарушението. При оценяване на тежестта на нарушението трябва да се вземе предвид неговият характер, действителното му въздействие върху пазара, когато може да бъде определено, както и размерът на съответния географски пазар (точка 1 А, първа алинея). Във връзка с това нарушенията се класифицират в три категории, а именно „незначителни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е между 1 000 и 1 милион евро, „сериозни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е между 1 милион и 20 милиона евро, и „много сериозни нарушения“, за които вероятният размер на глобите е над 20 милиона евро (точка 1 А, втора алинея, от първо до трето тире).

141 В решението Комисията посочва следните три елемента:

- разглежданото нарушение се е състояло основно в пряко или косвено определяне на продажните цени и на други условия на търговията, приложими спрямо клиентите, в подялба на пазарите, по-конкретно чрез разпределяне на клиенти и провеждане на координирани действия спрямо конкуренти, които не са членове на картела, като по самия си характер такива практики представляват най-сериозното нарушение на разпоредбите на член 81, параграф 1 ЕО и на член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП (съображение 278 от Решението),
- тайните споразумения са били прилагани и са се отразили на пазара на ЕИП за съответните стоки, но това влияние не може да се определи с точност (съображение 286 от Решението),

— картелът е покривал целия общ пазар, а след създаването му — и цялото ЕИП (съображение 287 от Решението).

142 Изводът на Комисията, изложен в съображение 288 от Решението, гласи следното:

„Предвид всички тези фактори, Комисията счита, че предприятията, до които се отнася настоящото решение, са извършили много сериозно нарушение. Според Комисията характерът на нарушението и географският му обхват са такива, че нарушението трябва да се квалифицира като много сериозно, независимо дали въздействието му върху пазара може да бъде определено. Във всеки случай е ясно, че антиконкурентните уговорки на картела са били приложени и са се отразили върху пазара, въпреки че това влияние не може да бъде измерено с точност“.

143 Жалбоподателите твърдят, че Комисията е надценила тежестта на нарушението, и развиват в тази връзка различни доводи, които по същество се отнасят до анализа на характера на нарушението. Те критикуват също направената от Комисията преценка на последиците от посоченото нарушение.

— По характера на нарушението

144 В самото начало следва да се посочи, че изложените от Комисията мотиви относно характера на нарушението се делят на две части, едната от които се отнася до отчитане на самата същност на разглежданите антиконкурентни дейности (съображение 278 от Решението), а другата — до обстоятелства, които са външни, но са свързани с преценката на характера на нарушението (съображение 279 от Решението).

- 145 В първата част Комисията посочва, че разглежданото нарушение се е състояло „основно“ в пряко или косвено определяне на продажните цени и на други условия на търговията, приложими спрямо клиентите, в подялба на пазарите, по-конкретно чрез разпределяне на клиенти, и провеждане на координирани действия спрямо конкуренти, които не са членове на картела.
- 146 Следва да се напомни, че твърденията на жалбоподателите за липса на антиконкурентно споразумение за забрана на рекламата, несъществуване на общ план на членовете на съглашението, целящ да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия, и липса на прибягване до изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на техните споразумения, които твърдения се съдържат в писмените изложения на жалбоподателите, формално посветени на оспорване на преценката на Комисията на тежестта на нарушението, бяха отхвърлени поради посочените по-горе съображения.
- 147 Освен това от формулировката на съображение 278 от Решението следва, че при преценката на тежестта на нарушението Комисията е претеглила по различен начин антиконкурентните дейности на включените в картела предприятия и че дори не е споменала забраната за реклама и прибягването до изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на техните споразумения, предвид обективно по-маловажния и просто допълващ характер на тези практики.
- 148 При тези условия, дори да се предположи, че възраженията на жалбоподателите относно забраната на рекламата и споменатия по-горе механизъм могат да се считат за обосновани, те не позволяват да се постави под съмнение преценката на Комисията на тежестта на нарушението.

149 В рамките на втората част на мотивите относно преценката за тежестта на нарушението (съображение 279 от Решението) Комисията посочва следното:

„За изчерпателност може също да се отбележи, че всички големи оператори от ЕИП, които контролират заедно повече от 90 % от пазара на ЕИП, са участвали в споразуменията на картела. Тези споразумения са били ръководени или умишлено толерирани на най-високо равнище в съответните предприятия. Страните са взели много предпазни мерки, за да предотвратят разкриването на картела, което не оставя никакво съмнение относно факта, че напълно са съзнавали незаконосъобразния характер на своите действия. Картелът е бил във висока степен институционализиран и спазван. Контактите между страните под формата на събрания и други са били чести и редовни. Картелът е бил прилаган единствено в полза на участващите предприятия и във вреда на техните клиенти и в крайна сметка на обществеността като цяло“.

150 В подкрепа на твърдението за погрешна преценка на тежестта на нарушението жалбоподателите поддържат, че Комисията се заблуждава, когато пише в бележка под линия 4 от Решението, че „за нуждите на споразуменията за цените“ картелът разграничавал сред стоките за електрически приложения няколко големи категории и че тезата на Комисията, според която споразуменията са били прилагани благодарение на принудително организирана система, „поради това“ се основава на погрешно тълкуване на фактите.

151 Освен очевидната липса на логическа връзка между посочените по-горе твърдения, е достатъчно да се установи, че поддържаното от жалбоподателите няма никакво отношение към направената от Комисията в Решението преценка на тежестта на нарушението и е изцяло ирелевантно с оглед на оплакването за надценяване на посочената тежест.

152 Жалбоподателите поддържат също, че нито тайният характер на картела, нито претърпяната от обществеността като цяло вреда е трябвало да бъдат взети предвид в Решението (съображение 279) като утежняващи обстоятелства, тъй

като ставало въпрос за характеристики, присъщи на всеки картел, които вече са взети предвид от законодателя при определяне на границите на глобата. Впрочем Комисията не представляла никакво доказателство в подкрепа на тезата си, според която членовете на картела системно били полагали усилия да прикрият незаконосъобразните си действия.

- 153 Следва да се напомни, че в съответствие с постоянната съдебна практика тежестта на дадено нарушение се определя, като се вземат предвид много фактори, по отношение на които Комисията разполага с право на преценка, като специфичните обстоятелства в конкретния случай, неговия контекст и възпиращото действие на глобите, (Решение на Съда по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 241 и Решение на Съда от 10 май 2007 г. по дело *SGL Carbon/Комисия*, C-328/05 P, Recueil, стр. I-3921, точка 43).
- 154 В този контекст Комисията е можела законосъобразно да вземе предвид факта, че предприятията са взели много предпазни мерки, за да предотвратят разкриването на картела, и вредата, претърпяна от обществеността като цяло, за да определи тежестта на нарушението, като се отбележи, че тези два фактора не представляват „утежняващи обстоятелства“ в тесен смисъл, както твърдят жалбоподателите.
- 155 Противно на твърденията на жалбоподателите, в съображения 81—87 от Решението Комисията е предоставила подробно описание на предпазните мерки, взети за гарантиране на тайната на събранията и на контактите, което е подкрепено с писмени доказателства, неоспорени от жалбоподателите.
- 156 От друга страна, както подчертава Комисията, нарушенията на конкурентното право не нанасят едни и същи вреди на конкуренцията и потребителите. Отчитането на вредата, нанесена на обществеността, е нещо различно от отчитането на икономическия капацитет на член на картела да причини вреда на конкуренцията и на потребителите, което се прави на етапа на изчисляване на предвидения в насоките размер на глобата и има за цел да се извърши различно третиране по-конкретно в хипотезата, когато, както в настоящия случай, няколко предприятия са участвали в нарушението.
- 157 Следва по-нататък да се посочи, че от текста на съображение 279 от Решението е видно, че посочените в него обстоятелства са споменати при условията на

евентуалност по отношение на изброените в съображение 278 от Решението. При тези обстоятелства, дори да се предположи, че е основателно оспорването от жалбоподателите на отчитането на тайния характер на картела и на вредата, претърпяна от обществеността, това не може да постави под въпрос преценката на Комисията за характера на нарушението, която следва от относимите и достатъчни мотиви в съображение 278 от Решението.

— По последиците на нарушението

158 В рамките на оплакването, изведено от надценяване на тежестта на нарушението, жалбоподателите твърдят, че Комисията е допуснала двойна грешка при преценката на последиците на нарушението.

159 Те поддържат на първо място, че Комисията погрешно е определила размера на съответния пазар, считайки, че картелът включва тайни споразумения относно производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление — споразумения, чието съществуване те никога не били признавали.

160 Както беше изложено по-горе, с тези доводи се оспорва установеното от Комисията в Решението нарушение и беше прието, противно на твърденията на жалбоподателите, че антиконкурентните практики на картела действително са засягали производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление. Освен това те са ирелевантни при разглеждане на обосноваването на преценката на последиците от картела, която, противно на твърденията на жалбоподателите, не зависи от оборота, реализиран от предприятията със съответните стоки.

- 161 На второ място жалбоподателите изтъкват, че Комисията е допуснала грешка при преценката на прилагането на споразуменията, и същевременно твърдят, че Комисията не е представила нито едно доказателство за конкретното въздействие на картела, противно на изискванията на собствените си насоки, и че не е взела предвид в достатъчна степен факта, че споразуменията са приложени само частично.
- 162 В съображение 281 от Решението Комисията установява, че съществуват антиконкурентни последици, които в конкретния случай произтичат от прилагането на тайните споразумения, дори да не е възможно тези последици да се определят с точност — констатация, която следва описанието на самия характер на нарушението и предхожда определянето на географския му обхват. Съдържанието на съображение 288 от Решението, и по-специално употребата на израза „[п]редвид всички фактори“, позволява да се заключи, че Комисията действително е взела предвид конкретното въздействие на картела върху пазара, за да квалифицира нарушението като „много сериозно“, дори и да е добавила, че тази квалификация е обоснована, независимо дали въздействието може да бъде определено.
- 163 Така от съображения 244—248 и 280—286 от Решението следва, че заключението на Комисията относно това, че картелът е оказал конкретно въздействие върху разглеждания сектор, ясно се основава на това, че е приложен.
- 164 Във връзка с това Комисията посочва, че „всички членове на картела са прилагали договорените общи увеличения на цената (изразени в проценти), като са разпространявали нови ценови листи [...] дружествата за обществен транспорт са възложили обществените поръчки на дружеството, чиято оферта е била манипулирана, за да бъде малко по-ниска от тези на други участници в картела, частните клиенти не са имали друг избор, освен да се снабдяват от предварително определен доставчик на предварително определена цена, без да може конкуренцията да изиграе своята роля, а за шлифовчиците се е оказало невъзможно да купуват блокове или е трябвало да ги купуват само на изкуствено завишени цени, поради което за тях е било невъзможно да се конкурират ефективно на пазара на готовите продукти“. Предвид продължителността на периода на нарушението и факта, че въпросните предприятия контролират заедно повече от 90 % от пазара

в ЕИП, според Комисията няма никакво съмнение, че картелът е имал действителни антиконкурентни последици за пазара (съображения 245 и 281 от Решението).

- 165 Необходимо е да се напомни, че за да прецени конкретното въздействие на дадено нарушение върху пазара, Комисията следва да се позове на конкуренцията, която би съществувала нормално при липса на нарушение (вж. в този смисъл Решение по дело *Suiker Unie* и др./Комисия, точка 116 по-горе, точки 619 и 620, Решение на Първоинстанционния съд от 14 май 1998 г. по дело *Maug-Melnhof*/Комисия, T-347/94, *Recueil*, стр. II-1751, точка 235, Решение на Първоинстанционния съд от 11 март 1999 г. по дело *Thyssen Stahl*/Комисия, T-141/94, *Recueil*, стр. II-347, точка 645 и Решение на Първоинстанционния съд по дело *Archer Daniels Midland* и *Archer Daniels Midland Ingredients*/Комисия, точка 84 по-горе, точка 150).
- 166 Когато става въпрос за ценови картел, Комисията може законосъобразно да направи извод, че нарушението е имало последици, въз основа на това, че членовете на картела са взели мерки за прилагане на уговорените цени, например като са ги съобщавали на клиентите, като са нареждали на служителите си да ги използват като основа при преговори и като са следили за прилагането им от техните конкуренти и от собствените им търговски отдели. Всъщност за да се направи извод, че е налице въздействие върху пазара, е достатъчно уговорените цени да са служили като основа за определяне на цените при отделните сделки, с което е била ограничена свободата на клиентите за водене на преговори (Решение на Първоинстанционния съд от 17 декември 1991 г. по дело *Hercules Chemicals*/Комисия, T-7/89, *Recueil*, стр. II-1711, точки 340 и 341 и Решение на Първоинстанционния съд по дело *PVC II*, точка 56 по-горе, точки 743—745 и Решение на Първоинстанционния съд от 14 декември 2006 г. по дело *Raiffeisen Zentralbank Österreich* и др./Комисия, T-259/02—T-264/02 и T-271/02, *Recueil*, стр. II-5169, точка 285).
- 167 За сметка на това, когато прилагането на картела е установено, не може да се изисква от Комисията системно да доказва, че споразуменията действително са позволили на съответните предприятия да достигнат по-високо ниво на цените на сделките от това, което би се наложило при липсата на картел. Във връзка с това не може да се приеме тезата, според която за определяне на тежестта на нарушението трябва да се вземе предвид само фактът, че нивото на цените на

сделките е щяло да бъде различно при липса на тайно споразумение (Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Cascades/Комисия, C-279/98 P, Recueil, стр. I-9693, точки 53 и 62). От друга страна, не би било пропорционално да се изисква едно такова доказване, което би погълнало значителни ресурси, имайки предвид, че би наложило прибегване до хипотетични изчисления, основани на икономически модели, чиято точност трудно може да се провери от съда и чийто безпогрешен характер изобщо не е доказан (Заключение на генералния адвокат Mischo по Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Mo och Domsjö/Комисия, C-283/98 P, Recueil, стр. I-9855, I-9858, точка 109).

168 Всъщност, за да се прецени тежестта на нарушението, решаващо е да се знае, че членовете на картела са направили всичко, което зависи от тях, за да осъществят конкретно намеренията си. Това, което се е случило впоследствие по отношение на реално постигнатите нива на цените, може да е повлияно и от други фактори, които са извън контрола на членовете на картела. Членовете на картела не могат да си приписват външни фактори, които са осуетили техните усилия, и да ги превръщат в обстоятелства, обосноваващи намаляване на глобата (Заключение на генералния адвокат Mischo по Решение по дело Mo och Domsjö/Комисия, точка 167 по-горе, точки 102—107).

169 Следователно Комисията законосъобразно е можела да се основе на прилагането на картела, за да направи извода, че съществува въздействие върху пазара, след като уместно е посочила, че картелът е просъществувал повече от единадесет години и че членовете му са контролирали повече от 90 % от пазара в ЕИП.

170 Що се отнася до обосноваването на констатациите, въз основа които Комисията е направила този извод в конкретния случай, необходимо е да се посочи, че жалбоподателите не доказват и дори не твърдят, че картелът не е бил приложен. От писмените изложения на жалбоподателите следва, че те само се позовават на факта, че картелът е бил само частично приложен — твърдение, което дори да се предположи, че е вярно, не може да докаже, че Комисията погрешно е оценила тежестта на нарушението, като е взела предвид факта, че разглежданите

незаконсъобразни практики са имали действителни антиконкурентни последици за пазара в ЕИП на съответните стоки (Решение на Първоинстанционния съд от 25 октомври 2005 г. по дело *Groupe Danone/Комисия*, T-38/02, Recueil, стр. II-4407, точка 148).

- 171 На последно място, следва да се посочи, че дори да се предположи, че конкретното въздействие на картела не е било надлежно установено от Комисията, квалификацията на настоящото нарушение като „много сериозно“ не би се оказала по-малко точна. Всъщност трите аспекта на оценката на тежестта на нарушението нямат еднаква тежест в рамките на общото разглеждане. Характерът на нарушението е от първостепенно значение, по-конкретно за определянето на нарушенията като „много сериозни“. В това отношение от описанието на много сериозните нарушения в насоките следва, че споразумения или съгласувани практики, насочени по-конкретно, както в настоящия случай, към определяне на цените, могат да бъдат определени като „много сериозни“ само въз основа на характера им, без да е необходимо за подобно поведение да са присъщи особено въздействие или географски обхват. Този извод се потвърждава от факта, че докато описанието на сериозните нарушения изрично споменава въздействието върху пазара и последиците за обширни зони от общия пазар, описанието на много сериозните нарушения не споменава никакво изискване за конкретно въздействие върху пазара, нито за настъпване на последици в определена географска зона (Решение на Първоинстанционния съд от 27 юли 2005 г. по дело *Brasserie nationale и др./Commission*, T-49/02—T-51/02, Recueil, стр. II-3033, точка 178 и Решение на Първоинстанционния съд по дело *Groupe Danone/Комисия*, точка 170 по-горе, точка 150).
- 172 От всички съображения по-горе следва, че оплакването, изведено от надценяване на тежестта на нарушението, предвид неговия характер и последици, трябва да бъде отхвърлено.

По разпределянето на предприятията в категории

- 173 Жалбоподателите посочват, че в противоречие с насоките си Комисията е определила началния размер на глобите независимо от общия оборот на предприятията, което е довело до нарушаване на принципа на равно третиране. Така Schunk и SGL били класирани в една и съща категория, въпреки че размерът на SGL бил почти два пъти по-голям от този на Schunk. В Решението Комисията

подходила общо и не отчела определени фактори, като структурата на жалбоподателите от гледна точка на дружественото право и по-трудния им достъп до финансовите пазари, което би позволило да се оцени индивидуалният капацитет на предприятията да навредят на конкуренцията.

- 174 Следва да се посочи, първо, че противно на твърденията на жалбоподателите, Комисията не е длъжна при определянето на размера на глобите, с оглед на тежестта и продължителността на разглежданото нарушение, да изчислява размера на глобата, като изхожда от размерите, определени въз основа на оборота на съответните предприятия (Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 255).
- 175 При условие че се спазва горната граница, предвидена в член 15, параграф 2 от Регламент № 17, която се отнася до общия оборот (Решение по дело Musique diffusion française и др./Комисия, точка 43 по-горе, точка 119), Комисията може да вземе предвид оборота на разглежданото предприятие, за да прецени тежестта на нарушението при определяне на размера на глобата, но на това число не трябва да се придава непропорционално значение по отношение на други подлежащи на преценка обстоятелства (Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 257).
- 176 В конкретния случай Комисията е приложила определения в насоките метод за изчисление, който предвижда при преценката на тежестта на нарушението да се вземат предвид голям брой фактори за определяне на размера на глобата, сред които по-специално са характерът на нарушението, действителното му въздействие, географският обхват на засегнатия пазар и необходимото възпиращо действие на глобата. Въпреки че насоките не предвиждат размерът на глобите да се изчислява в зависимост от общия оборот или от релевантния оборот, те допускат тези обороти да бъдат взети предвид при определяне на размера на глобата, за да се спазят основните принципи на общностното право и когато обстоятелствата го изискват (Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 44 по-горе, точки 258 и 260).

177 Предвид голямото различие в големината на съответните предприятия и с цел да се отчете специфичната тежест на всяко едно от тях и следователно реалните последици на извършеното от тях нарушение за конкуренцията, в Решението Комисията, в съответствие с точка 1 А, четвърта и шеста алинея от насоките, третира диференцирано предприятията, участвали в нарушението. За целта тя разпределя съответните предприятия в три категории, като се основава на оборота, реализиран на равнище ЕИП от всяко предприятие за разглежданите в настоящото производство стоки, в който включва стойността на междинното потребление на всяко предприятие. В резултат се получава число на пазарния дял, което представлява относителната тежест на всяко предприятие в нарушението и реалния му икономически капацитет за нанасяне на значителни вреди на конкуренцията (съображения 289—291 от Решението).

178 Сравнението се основава на данните за оборота (изразен в милиони евро), свързан с въпросните стоки за последната година от нарушението, а именно 1998 г., както следват от таблица 1, съдържаща се в съображение 37 от Решението и озаглавена „Оценка на оборота (включително стойността, съответстваща на междинната употреба) и от пазарните дялове в ЕИП през 1998 г. за групата от стоки, предмет на производството“:

Доставчици	Оборот (включително стойността на междинната употреба)	Пазарен дял в ЕИП (в %)
Conradty	9	3
Hoffmann	17	6
[LCL]	84	29
Morgan	68	23
Schunk	52	18
SGL	41	14
Разни	20	7
Общо	291	100

179 Вследствие на това LCL и Morgan, считани за двата най-големи оператора с пазарни дялове, надвишаващи 20 %, са класифицирани в първата категория. Schunk и SGL, които са средни оператори с пазарни дялове между 10 % и 20 %, са поставени във втората категория. Hoffmann и Conradty, считани за малки оператори поради пазарните им дялове, по-малки от 10 %, са групирани в третата категория (съображения 37 и 297 от Решението).

180 Въз основа на предходните съображения Комисията приема начален размер, определен в зависимост от тежестта на нарушението, от 35 милиона евро за LCL и Morgan, 21 милиона евро за Schunk и SGL и 6 милиона евро за Hoffmann и Conradty (съображение 298 от Решението).

181 Следва да се посочи, на второ място, че картелът е покривал целия общ пазар, а след създаването му и цялото ЕИП, и че оборотът на разглежданите стоки представлява подходяща основа, за да се оценят, както е направила Комисията в Решението, нарушенията на конкуренцията на пазара на съответната стока в ЕИП, както и относителното значение на участниците в картела на засегнатия пазар. От постоянната съдебна практика следва (вж. по-специално Решение по дело *Musique diffusion française* и др./Комисия, точка 43 по-горе, точка 121 и Решение по дело *Maug-Melnhof*/Комисия, точка 165 по-горе, точка 369), че частта от оборота, свързана със стоките, предмет на нарушението, може да даде точни указания за обхвата на дадено нарушение на съответния пазар. По-конкретно, както подчертава Първоинстанционният съд, оборотът, реализиран със стоките, които са предмет на ограничителна практика, представлява обективен критерий, който дава точна мярка за вредата, нанесена от тази практика на нормалната конкуренция (Решение на Първоинстанционния съд от 11 март 1999 г. по дело *British Steel*/Комисия, T-151/94, *Recueil*, стр. II-629, точка 643).

182 Необходимо е да се подчертае, на трето място, че методът, състоящ се в разпределяне на членовете на картел в категории с цел диференцирано третиране на стадия на определяне на началния размер на глобите, чийто принцип е утвърден от практиката на Първоинстанционния съд, въпреки че

пренебрегва разликите в големината на предприятията от една и съща категория (Решение на Първоинстанционния съд от 19 март 2003 г. по дело CMA CGM и др./Комисия, T-213/00, Recueil, стр. II-913, точка 385 и Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, точка 217), води до общо определяне на началния размер за предприятията от една и съща категория.

183 Независимо от това, разпределянето в категории, което Комисията прави в Решението, трябва да спазва принципа на равно третиране, според който е забранено сходни положения да се третират по различен начин и различни положения да се третират еднакво, освен ако такова третиране не е обективно обосновано. От друга страна, според съдебната практика размерът на глобите трябва да бъде най-малкото пропорционален по отношение на обстоятелствата, взети предвид при преценката на тежестта на нарушението (вж. Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, точка 219 и цитираната съдебна практика).

184 За да провери дали разпределянето на членовете на картел в категории е в съответствие с принципите на равно третиране и на пропорционалност, в рамките на контрола за законосъобразност на упражняването на правото на преценка, с което Комисията разполага в тази област, Първоинстанционният съд трябва все пак да се ограничи до проверка на това дали разпределянето е последователно и обективно обосновано (Решение по дело CMA CGM и др./Комисия, точка 182 по-горе, точки 406 и 416 и Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, точки 220 и 222).

185 Необходимо е да се отбележи, на четвърто място, че оплакванията на жалбоподателите се ограничават до редовността на състава на втората категория, позовавайки се на дискриминационно третиране по отношение на SGL. Жалбоподателите, подобно на SGL, са класифицирани в тази категория, с пазарни дялове от съответно 18 % и 14 %, представляващи обороти на съответния пазар в размер на 52 милиона и 41 милиона евро, което ясно ги поставя в групата, чиито пазарни дялове са между 10 % и 20 %.

186 Важно е да се подчертае, че разликата в големината между Schunk и SGL (4 процентни точки), които спадат към една и съща категория, е по-малка от тази между, от една страна, Schunk и Morgan, най-малкия оператор от първата категория, и от друга страна, Schunk и Hoffman, най-големия оператор от третата категория. Така малката разлика между Schunk и SGL, предвид не особено високия пазарен дял на SGL, е позволила на Комисията последователно и обективно, и следователно без да нарушава принципите на равно третиране и на пропорционалност, да третира Schunk, подобно на SGL, като среден оператор и следователно да определи същия начален размер от 21 милиона евро, по-нисък от приетия по отношение на LCL и Morgan, чиято позиция на съответния пазар е била с по-голямо значение (29 % и 23 %), и по-висок от наложения на Hoffman и Conrady, чиято позиция на този пазар е била твърде незначителна (6 % и 3 %).

187 От това става ясно, че жалбоподателите нямат основание да твърдят, че е налице дискриминационно или непропорционално третиране, като се има предвид, че изходната точка на приетата глоба е обоснована в светлината на възприетия от Комисията критерий за преценка на значението на всяко от предприятията на релевантния пазар (вж. в този смисъл Решение по дело LR AF 1998/Комисия, точка 43 по-горе, точка 304), и като освен това се отбележи, че приетият размер от 21 милиона евро почти съответства на минималния праг, предвиден в насоките за „много сериозните“ нарушения.

188 При тези обстоятелства твърденията относно факта, че SKT — дружество, което не се котира на борсата и което притежава на световно равнище пазарен дял, определено по-малък от 10 %, разполагало с много по-незначителна икономическа мощ от предприятията, които се котират на борсата, като Morgan, LCL или SGL — дружества майки на световни групи, разполагащи с лесен достъп до финансовите пазари, трябва да се отхвърлят като ирелевантни.

189 Впрочем дори да се приеме за установено съществуването на задължителна връзка между особения характер на дадено предприятие и улеснения достъп до финансовите пазари, то този фактор не изглежда да е релевантен в конкретния

случай за определяне *in concreto* на обхвата на нарушението, извършено от всяко от включените в картела предприятия, и на действителното значение на тази предприятия на засегнатия пазар.

По възпиращия ефект

- 190 Жалбоподателите твърдят на първо място, че Комисията е преценила необходимостта от постигане на възпиращ ефект по отношение на съответните предприятия недиференцирано и еднообразно, независимо от техния оборот, което е в противоречие с изискванията на съдебната практика и на насоките.
- 191 Необходимо е да се напомни, че санкциите, предвидени в член 15 от Регламент № 17, имат за цел да накажат незаконосъобразни действия, както и да предотвратят бъдещото им повтаряне (Решение на Съда от 15 юли 1970 г. по дело ACF Chemiefarma/Комисия, 41/69, Recueil, стр. 661, точка 173, Решение по дело PVC II, точка 56 по-горе, точка 1166).
- 192 Така възпиращият ефект представлява крайна цел на глобата, поради което изискването за осигуряването му е основно изискване, което трябва да ръководи Комисията при изчисляване на глобата и не предполага задължително изчисляването да включва специфичен етап, предназначен за обща оценка на всички релевантни обстоятелства за целите на постигането на крайната цел (Решение на Първоинстанционния съд от 15 март 2006 г. по дело BASF/Комисия, T-15/02, Recueil, стр. II-497, точка 226).
- 193 В насоките Комисията не е определила методология или специфични критерии, които да прилага, за да се съобрази с целта за постигане на възпиращ ефект, и които поради нарочното им излагане биха могли да имат задължителна сила. В точка 1 А, четвърта алинея от насоките при указанията във връзка с преценката

на тежестта на нарушението се споменава единствено необходимостта да се определи глоба в размер, който гарантира, че тя има сериозен възпиращ ефект.

194 В конкретния случай Комисията изрично е подчертала в рамките на изложението на общия подход, следван при определяне на глобите, необходимостта от определяне на размер на глобите с възпиращ ефект, както и че е третирали участниците в картела диференцирано в зависимост от техния пазарен дял, определен от съответния оборот, и че е определила начален размер на глобата на Schunk в размер на 21 милиона евро (съображения 271 и 289 от Решението).

195 От Решението ясно следва, че за да определи началния размер на глобата в зависимост от тежестта на нарушението, Комисията, от една страна, е квалифицирала нарушението като такова, отчитайки обективни фактори, а именно самия характер на нарушението, въздействието му върху пазара и размера на този географски пазар, а от друга страна, е взела предвид субективни фактори, а именно специфичната тежест на всяко от участващите в картела предприятия и следователно действителните последици от тяхното незаконосъобразно поведение върху конкуренцията. В рамките на тази втора част от анализа си тя по-конкретно е преследвала целта да осигури размер на глобата, който ще има възпиращ ефект.

196 Следва да се напомни обаче, че в рамките на този анализ Комисията е разпределила съответните предприятия в три категории, като се е основала на оборота, реализиран от всяко предприятие за разглежданите в настоящото производство стоки на равнище ЕИП, в който е включила стойността на междинната консумация на всяко предприятие. Въз основа на това се е получило цифрово изражение на пазарния дял, което представлява относителната тежест на всяко предприятие в нарушението и реалния му икономически капацитет за нанасяне на значителни вреди на конкуренцията (съображения 289—291 от Решението).

197 По този начин става ясно, че противно на твърденията на жалбоподателите, Комисията не е преценила необходимостта от постигане на възпиращ ефект по

отношение на засегнатите предприятия недиференцирано и еднообразно, а напротив, е взела предвид значението им на засегнатия пазар въз основа на съответния оборот.

- 198 Жалбоподателите изтъкват на второ място, че в Решението Комисията изисква от съответните предприятия да преустановят нарушението, въпреки че те вече са го преустановили през декември 1999 г., повече от четири години по-рано, което показва, че Комисията е основала преценката си за необходимостта от постигане на възпиращ ефект на погрешно обстоятелство.
- 199 Това оплакване трябва да се отхвърли като основано на погрешна предпоставка. Всъщност от самия прочит на съображение 268 и на член 3 от Решението следва, че нареждането до предприятията, адресати на Решението, за незабавно преустановяване на констатираното нарушение, доколкото това все още не е направено, няма никаква връзка с преценката на Комисията на възпиращия ефект.
- 200 Жалбоподателите поддържат на трето място, че са жертви на дискриминация по отношение на SGL, доколкото Комисията е преценила необходимостта от постигане на възпиращ ефект, без да вземе предвид факта, че SGL като дружество, котирано на борсата, разполага с по-лесен достъп до финансовите пазари.
- 201 Следва да се напомни, че както беше посочено в точки 184—187 по-горе, класифицирането на Schunk и на SGL в една и съща категория въз основа на оборота им, свързан с продажбата на съответните стоки, не разкрива никаква дискриминация в ущърб на Schunk.
- 202 Дори да се предположи, че следва да се счита, че предприятие, котирано на борсата, може по-лесно да мобилизира средствата, необходими за плащане на глобата му, това би могло евентуално да обоснове налагането на пропорционално

по-висока глоба, за да ѝ осигури достатъчен възпиращ ефект, от наложената на предприятието, което е извършило идентично нарушение, но не разполага с такива ресурси.

203 При тези обстоятелства евентуалното нарушаване на принципа на недопускане на дискриминация от страна на Комисията би могло да доведе само до увеличаване на размера на глобата, наложена SGL, а не до намаляване на глобата, наложена на Schunk, каквото искане прави последното в писмените си изявления. Необходимо е да се напомни във връзка с това, че спазването на принципа на равно третиране трябва да се съчетава със спазването на принципа на законност, съгласно който никой не може да се позовава в своя полза на незаконосъобразност, допусната в полза на друго (Решение на Съда от 4 юли 1985 г. по дело Williams/Сметна палата, 134/84, Recueil, стр. 2225, точка 14, Решение на Първоинстанционния съд от 14 май 1998 г. по дело SCA Holding/Комисия, T-327/94, Recueil, стр. II-1373, точка 160 и Решение на Първоинстанционния съд по дело LR AF 1998/Комисия, точка 43 по-горе, точка 367).

204 Жалбоподателите твърдят, на четвърто място, че непропорционалният характер на глобата, наложена от Комисията, личи при съпоставянето ѝ със санкциите, наложени във връзка със „същия случай“ от антиitrustовите органи на Съединените щати, чийто пазар бил повече или по-малко идентичен по размер с този на Европа.

205 Във връзка с това е необходимо да се установи, че упражняването на правомощията от органите на трети държави, натоварени със защита на свободната конкуренция в рамките на териториалната им компетентност, се подчинява на специфичните изисквания на посочените държави. Всъщност елементите в основата на правните системи на други държави в областта на конкуренцията не само включват специфични цели и задачи, но и водят до приемане на специфични материалноправни норми, както и до твърде разнообразни правни последици с административен, наказателен или гражданско-правен характер при установяване от органите на тези държави на нарушения на приложимите норми в областта на конкуренцията (Решение на Съда от 29 юни 2006 г. по дело SGL Carbon/Commission, C-308/04 P, Recueil, стр. I-5977, точка 29).

- 206 От друга страна, съвсем различен е случаят, в който за дадено предприятие в областта на конкуренцията се прилагат изключително общностното право и правото на една или няколко държави членки, т.е. когато даден картел попада изключително в териториалния обхват на правния ред на Европейската общност (Решение от 29 юни 2006 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 205 по-горе, точка 30).
- 207 От това следва, че когато Комисията санкционира незаконосъобразното поведение на предприятие, дори ако в основата на това поведение е международен картел, тя цели да защити свободната конкуренция в рамките на общия пазар, която представлява основна цел на Общността, съгласно член 3, параграф 1, буква ж) ЕО. В действителност, предвид спецификата на защитаването на общностно равнище правно благо, преценката, която Комисията прави в съответствие с правомощията си в тази област, може да се различава значително от преценките на органите на трети държави (Решение от 29 юни 2006 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 205 по-горе, точка 31).
- 208 Що се отнася до твърдяното незачитане на принципите на пропорционалност и/или равно третиране, на което се позовават жалбоподателите, важно е да се отбележи, че всяко съображение, изведено от съществуването на глоби, наложени от органите на трета държава, може да се вземе предвид само в рамките на правото на преценка, с което Комисията разполага при определяне на глоби за нарушенията на общностното право. Следователно, въпреки че не е изключена възможността Комисията да вземе предвид глоби, наложени преди това от органите на трети държави, тя не е длъжна да го прави (Решение от 29 юни 2006 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 205 по-горе, точка 36).
- 209 Всъщност целта за постигане на възпиращ ефект, която Комисията има право да преследва при определяне на размера на глоба, е насочена към осигуряване на спазването на установените в Договора за ЕО правила на конкуренцията от предприятията при провеждане на тяхната дейност на общия пазар (вж. в този смисъл Решение по дело ACF Chemiefarma/Комисия, точка 191 по-горе, точки 173—176). Следователно при преценката на възпиращия характер на глоба, която следва да се наложи за нарушаване на посочените правила, Комисията не

е длъжна да вземе предвид евентуални санкции, наложени по отношение на предприятието за нарушения на правилата на конкуренцията на трети държави (Решение от 29 юни 2006 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 205 по-горе, точка 37).

210 В конкретния случай следва да се напомни, че картелът, предмет на Решението, попада изключително в териториалния обхват на правния ред на Европейската общност и поради това в рамките на преценката си за възпиращия характер на глобите Комисията не е била длъжна да вземе предвид, по едни или друг начин, санкциите, наложени от американските органи на предприятия, нарушили националните правила на конкуренцията. Предвид особеностите на контрола и налагането на наказания за нарушения на правото на конкуренцията в Съединените щати, свързани със значението на исковите за обезщетение и наказателните производства, жалбоподателите не могат успешно да се позовават на размера на глобите, наложени в рамките на проведеното в тази трета държава производство, за да искат да се установи непропорционалният характер на глобата, която им е наложена в Решението.

По сътрудничеството на Schunk

211 Следва да се напомни, че Комисията разполага с широко право на преценка във връзка с метода за изчисляване на глобите и в това отношение може да вземе предвид много обстоятелства, сред които е и оказаното от съответните предприятия сътрудничество по време на разследването от службите на тази институция. В този контекст се изисква Комисията да осъществи сложни фактически преценки, като тези относно сътрудничеството на съответните предприятия (Решение от 10 май 2007 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 153 по-горе, точка 81).

212 В това отношение Комисията разполага с голяма свобода, за да прецени какво е качеството на сътрудничеството на дадено предприятие и дали то е от полза, по-конкретно в сравнение с приноса на други предприятия (Решение от 10 май 2007 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 153 по-горе, точка 88).

213 В известието относно сътрудничеството Комисията е уточнила при какви условия предприятията, които са ѝ сътрудничили по време на нейното разследване на даден картел, могат да бъдат освободени от глоба или да се ползват от намаляване на размера на глобата, която иначе би следвало да заплатят (вж. точка А, параграф 3 от известието относно сътрудничеството).

214 Точка Г от известието относно сътрудничеството предвижда:

„1. Когато дадено предприятие сътрудничи, без да са налице всички изложени в [точки] Б и В условия, то може да се ползва с намаление от 10 % до 50 % от размера на глобата, която би била наложена при липса на съдействие.

2. Такава хипотеза може да е налице, когато:

— преди изпращане на изложението на възраженията предприятието предостави на Комисията информация, документи или други доказателства, които допринасят да се потвърди наличието на извършеното нарушение,

— след получаване на изложението на възраженията предприятието уведоми Комисията, че не оспорва съществуването на фактите, върху които тя е основала обвиненията си.“ [неофициален превод]

215 В конкретния случай размерът на глобата на Schunk е бил намален с 30 % на основание точка Г от известието относно сътрудничеството.

216 При обосноваване на преценката си Комисията изтъква следното в съображение 328 от Решението:

„Подобно на [LCL], след получаване на писмото, което Комисията му е изпратила на основание член 11 [от Регламент № 17] Schunk е поискало да бъде освободено от глоба или да бъде намален нейният размер, но е предоставило доказателствата си един месец по-късно от [LCL]. В декларацията си Schunk е признало за съществуването на картела и участието си в него, но не е предоставило доклади от времето на събранията на картела. Най-полезното от представените доказателства е списък със събранията на картела, за които Schunk признава, че са се провели. Този списък включва някои събрания, които не са били известни на Комисията. Schunk е представило също така документи за пътувания, отнасящи се до няколко събрания. По-голямата част се отнасят до събрания, които вече са били известни на Комисията и във връзка с които с писмото си на основание член 11 тя е поискала да ѝ се предадат всички документи, с които дружеството разполага. В хода на разследването Schunk е отговорило и на множество въпроси, поставени от Комисията в рамките на сътрудничеството му на разследването, за да попълни вече предоставената по негов почин информация. Въпреки това Комисията отбелязва, че за разлика от [LCL], Schunk не е поело инициативата за предоставяне на допълнителна информация за картела на Комисията. Като цяло Комисията счита, че предоставените по почин на Schunk доказателства отговарят на критерия, състоящ се в принос за потвърждаване на наличието на нарушението“.

- 217 Комисията посочва също, че след като е получило изложението на възраженията, Schunk я е уведомило, че не оспорва съществуването на фактите, на които тя е основала обвиненията си (съображение 329 от Решението).
- 218 Важно е да се подчертае, че изобщо не е оспорен фактът, че към момента на приемането на решението Schunk е отговаряло на условията, предвидени в точка Г, параграф 2, първо и второ тире от известието относно сътрудничеството. Спорът се отнася единствено до размера на предоставеното намаление, което е 30 %, в сравнение с 40 % в полза на LCL, като се има предвид, че за двете предприятия намалението поради неоспорване на съществуването на фактите е било едно и също — в размер на 10 %. Schunk поддържа по същество, че изложените в Решението мотиви в подкрепа на тази разлика са погрешни и става въпрос за дискриминационно третиране.
- 219 Що се отнася до твърдението на Schunk, че е реагирало по-бързо от LCL, следва да се посочи, че след като е получило искане за предоставяне на информация, съдържащо се в писмо на Комисията от 2 август 2002 г., съставено на английски език, на 8 август 2002 г. Schunk е поискало писмото на немски език и го е получило на 4 октомври 2002 г. Това положение според Schunk обяснява защо е могло да отговори на искането за предоставяне на информация едва на 25 октомври 2002 г., или само три седмици след получаване на посоченото искане, преведено на немски, докато LCL било отговорило повече от седем седмици след получаване на отправеното до него искане за предоставяне на информация.
- 220 Необходимо е все пак да се установи, че още на 2 септември 2002 г. SKT е писало на Комисията, за да я информира за намерението си да ѝ съдейства в рамките на административното производство и да провери дали освен отговорите на искането за предоставяне на информация може да ѝ предостави други полезни сведения, предвид доказателствата, които вече са на разположение на институцията.

- 221 На 30 септември 2002 г. SKT е представило чрез своя адвокат подробни коментари и възражения във връзка с искането за предоставяне на информация, като по-специално го е тълкувало, за да покаже, че поставените въпроси излизат от определената от съдебната практика рамка и че отговорите на тези въпроси, както и представянето на съответните документи, надхвърля от правна гледна точка изискуемото от предприятието сътрудничество. SKT е посочило все пак, че ще отговори на тези въпроси доброволно и че сведенията, надхвърлящи изискуемото сътрудничество, ще бъдат с удебелен шрифт в отговора му.
- 222 Тези две писмени изявления на SKT свидетелстват, че искането за предоставяне на информация е било отлично разбрано още преди да бъде преведено на немски език, и при тези обстоятелства твърдението на жалбоподателите, че са били в състояние да предоставят своя принос едва след получаване на въпросния превод, не е сериозно.
- 223 Към тази констатация се добавя фактът, че LCL също е получило искането за предоставяне на информация на английски, а не на френски език, и е предоставило сведения относно разглежданите споразумения и съгласувани практики още на 22 август 2002 г., а после на 24 и на 30 септември 2002 г. При тези обстоятелства правилно Комисията е счела, че SKT е предоставило своите доказателства поне един месец по-късно от LCL.
- 224 Дори да се предположи, че този извод може да се счете за погрешен, ако се има предвид само получаването на превода на немски език на искането за предоставяне на информация, останалите мотиви, посочени в съображение 328 от Решението, обосновават оспорената разлика в третирането.
- 225 Както следва от съображение 328 от Решението, Комисията е основала преценката си за размера на предоставеното намаление най-вече на стойността на приноса на SKT. Във връзка с това е необходимо да се напомни, че според

съдебната практика намаляването на глобите при сътрудничество на предприятията, участващи в нарушения на общностното право на конкуренцията, се основава на съображението, че такова сътрудничество улеснява Комисията при изпълнение на задачата ѝ да установи съществуването на нарушение и евентуално да му сложи край (Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 399, Решение на Първоинстанционния съд по дело BVV de Eendracht/Комисия, точка 42 по-горе, точка 325, Решение на Първоинстанционния съд от 14 май 1998 г. по дело Finnboard/Комисия, T-338/94, Recueil, стр. II-1617, точка 363 и Решение на Първоинстанционния съд по дело Mayr-Melnhof/Комисия, точка 165 по-горе, точка 330).

226 От една страна, Комисията по същество е счела, че предоставените от SKT доказателства имат само слаба добавена стойност, предвид доказателствата, с които вече е разполагала.

227 Тя отбелязва, без да бъде оспорена от Schunk, че е получила от SKT списък със събранията на картела, повечето от които вече са ѝ били известни, а някои са съответствали на официалните събрания на европейската професионална асоциация в сектора, в дадения случай ECGA.

228 Противно на твърденията на Schunk, в съображение 328 от Решението Комисията не сочи, че SKT не е представило документи, съставени през периода на инкриминираните факти. Впрочем е безспорно, че SKT с отговора си на искането за предоставяне на информация е предало писма, адресирани до представители на ECGA, и голям брой документи, удостоверяващи пътувания и престои в хотел във връзка със събранията на картела, споменати в списъка. Тези документи не представляват все пак „протоколи“ или обобщения за случилото се на събранията, съставени към момента на провеждането им.

229 Както правилно подчертава Комисията в писмените си изявления, списъкът на събраната и документите за съответните пътувания са имали смисъл само във връзка със сведенията, предоставени от други предприятия за предмета на съответните събрания. Комисията, от друга страна, посочва, без да бъде опровергана от Schunk, че макар SKT да е отговорило на множество въпроси, които са му били поставени в рамките на сътрудничеството му на разследването, за да допълни вече предоставените по негов почин сведения, посоченото предприятие, за разлика от LCL, не е поело инициативата да предостави допълнителни данни за картела.

230 Schunk твърди също така, че в съображение 328 от Решението Комисията подчертава факта, че то е сътрудничило в периода след получаването на искането за предоставяне на информация, а това противоречи на съдебната практика, според която въпросното обстоятелство не е причина да се счита, че сътрудничеството има по-малка стойност.

231 Първото изречение от съображение 328 от Решението гласи:

„Подобно на [LCL], след получаване на писмото, което Комисията му е изпратила на основание член 11, Schunk е поискало да се ползва от освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер, но е представило доказателствата си един месец по-късно от [LCL]“.

232 Предвид тази формулировка, направеното от Комисията в писмената защита тълкуване, според което това изречение означавало, че тя била взела предвид само сведенията, които не се обхващат от задължението за предоставяне на информация по член 11 от Регламент № 17, изглежда много разширително и не може да бъде прието. От текста на споменатото по-горе съображение следва, че Комисията е взела предвид момента, в който е било направено искането за прилагане на известието относно сътрудничеството, при преценката на размера на намалението, което може да се предостави на SKT за неговия принос.

- 233 Като се позовава на Решение на Първоинстанционния съд от 9 юли 2003 г. по дело Daesang и Sewon Еуропа/Комисия (Т-230/00, Recueil, стр. II-2733, точка 139), Schunk твърди, че отчитането на този момент противоречи на съдебната практика. От точка 139 от това решение, на която изрично се позовава Schunk, все пак следва, че тя изобщо не може да бъде отнесена към настоящия случай. В това решение Първоинстанционният съд приема, че фактът, че на жалбоподателите е „отказано“ намаляването, предвидено в точка В от известието относно сътрудничеството, а не в точка Г, както в настоящия случай, нарушавало условията, посочени в тази разпоредба.
- 234 Всъщност от съдебната практика следва, че както вече беше изложено, Комисията разполага с голяма свобода, за да прецени какво е качеството на сътрудничеството на дадено предприятие и дали то е от полза (Решение от 10 май 2007 г. по дело SGL Carbon/Комисия, точка 153 по-горе, точка 88), и в рамките на обща преценка може да вземе предвид факта, че това предприятие ѝ е представило документи едва след получаването на искане за предоставяне на информация (Решение по дело LR AF 1998/Комисия, точка 43 по-горе, точка 365, потвърдено след обжалване с Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 44 по-горе, точка 408), без обаче да може да го приеме за определящ за омаловажаване на сътрудничеството на предприятие по точка Г, параграф 2, първо тире от известието относно сътрудничеството (Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, точка 410). Съображение 328 от Решението не противоречи на тази съдебна практика.
- 235 Във всеки случай от прочита на съображения 324 и 328 от Решението следва, че Комисията е взела предвид, както по отношение на Schunk, така и по отношение на LCL, факта, че тези две предприятия са поискали по отношение на тях да бъдат приложени разпоредбите на известието относно сътрудничеството след получаване на искането за предоставяне на информация и че в това отношение са били третирани по един и същи начин.
- 236 Необходимо е накрая да се посочи, че в писмените си изявления Schunk изтъква някои от изразените от Комисията в Решението съображения за относителната полза на предоставените от LCL сведения. Доколкото Schunk се позовава на незаконосъобразно намаляване на глобата на LCL и дори да се предположи, че Комисията недължимо е намалила глобата на това предприятие, като е приложила неправилно известието относно сътрудничеството, е необходимо да се

напомни, че спазването на принципа на равно третиране трябва да се съчетава със спазването на принципа на законност, съгласно който никой не може да се позовава в своя полза на незаконосъобразност, допусната в полза на друго (Решение по дело Williams/Сметна палата, точка 203 по-горе, точка 14, Решение от 14 май 1998 г. по дело SCA Holding/Комисия, точка 203 по-горе, точка 160 и Решение по дело LR AF 1998/Комисия, точка 43 по-горе, точка 367).

237 От изложените по-горе съображения следва, че оплакването, изведено от погрешна преценка от страна на Комисията на сътрудничеството на жалбоподателите и от дискриминационно третиране в сравнение със SGL, трябва да бъде отхвърлено.

По насрещното искане на Комисията

238 Комисията иска от Първоинстанционния съд, в съответствие с пълната юрисдикция, която му предоставят член 229 ЕО и член 17 от Регламент № 17, да увеличи размера на глобата, наложена на жалбоподателите, които оспорват за първи път пред Първоинстанционния съд посочените в изложението на възраженията факти. Schunk оспорва самата възможност за отправяне от Комисията на искане за увеличаване на размера на глобата и във всеки случай неговата основателност.

По допустимостта

239 В настоящия случай Първоинстанционният съд е сезиран с жалба, подадена от Schunk на основание членове 230 ЕО и 231 ЕО, в рамките на която е направено главно искане за отмяна на Решението и евентуално искане за намаляване на размера на наложената глоба.

- 240 Необходимо е да се напомни, че според член 229 ЕО регламентите, приети в частност от Съвета в съответствие с разпоредбите на Договора, могат да предоставят на Съда пълна юрисдикция да правораздава във връзка със санкциите, предвидени в тези регламенти.
- 241 Такава компетентност е предоставена на общностния съд с член 17 от Регламент № 17, който предвижда, че „Съдът има пълна юрисдикция по смисъла на член [229 ЕО] по отношение на жалбите, подадени срещу решенията, с които Комисията определя глоба или периодична имуществена санкция“. [неофициален превод]
- 242 В рамките на пълната юрисдикция, призната с член 229 ЕО и член 17 от Регламент № 17, Първоинстанционният съд разполага с право на преценка дали размерът на глобите е подходящ (Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело KNP BT/Комисия, С-248/98 Р, Recueil, стр. I-9641, точка 40, Решение на Съда по дело Cascades/Комисия, точка 167 по-горе, точка 41 и Решение на Съда по дело Weig/Комисия, С-280/98 Р, Recueil, стр. I-9757, точка 41). Всъщност в рамките на пълната юрисдикция правомощията на общностния съд не се ограничават, както е предвидено в член 231 ЕО, до отмяна на обжалваното решение, а му позволяват да измени наложената с него санкция (Определение по дело FNICGV/Комисия, точка 85 по-горе, точка 24).
- 243 Следователно на общностния съд са предоставени правомощия, надхвърлящи обикновения контрол за законосъобразност на санкцията, които му позволяват да замести преценката на Комисията със своята собствена и вследствие на това да отмени, намали или увеличи наложената глоба или периодична имуществена санкция (Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, С-3/06 Р, Recueil, стр. I-1331, точка 61).
- 244 При тези обстоятелства, независимо че жалбоподателите по-често правят искане за упражняване на пълната юрисдикция и намаляване на размера на глобата, нищо не изключва възможността за Комисията също да постави пред общностния съд въпроса за размера на глобата и да направи искане за увеличаване на този размер.

245 Такава възможност впрочем е изрично предвидена в точка Д, параграф 4 от известието относно сътрудничеството, който гласи, че ако „предприятие, чиято глоба е намалена, поради това че не е оспорило съществуването на фактите, оспори тези факти за първи път в жалба за отмяна пред Първоинстанционния съд [...], Комисията по принцип ще поиска от този съд да увеличи размера на глобата, която е наложила на това предприятие“. [неофициален превод] В настоящия случай направеното от Комисията искане ясно се основава на тази разпоредба.

246 Следва освен това да се посочи, че пълната юрисдикция може да бъде упражнена от общностните съдилища само в рамките на контрола върху актовете на общностните институции, и по-специално в рамките на жалбата за отмяна. Всъщност с член 229 ЕО само се разширяват правомощията, с които разполага общностният съд във връзка с жалбата по член 230 ЕО (Определение по дело FNICGV/Комисия, точка 85 по-горе, точка 25).

247 От това следва, че доводите на Schunk, според които искането на Комисията за увеличаване на размера на глобата е несъвместимо с член 230 ЕО и не е съобразено с предмета на спора, определен в жалбата, трябва да бъде отхвърлено.

248 От друга страна, доводът на Schunk, според който споменатото по-горе искане нарушава „принципа на добросъвестността“, доколкото е обосновано с действия, които вече са били известни на Комисията по време на административното производство, трябва също да бъде отхвърлен като произтичащ от погрешен прочит на писмените изявления на Комисията.

249 Всъщност както беше посочено, искането за увеличаване на размера на глобата е обосновано с поведението на Schunk, което според Комисията оспорва за първи

път пред съда факти, които преди това е признало в хода на административното производство.

- 250 От изложените по-горе съображения следва, че въпросното искане трябва да се обяви за допустимо и че Първоинстанционният съд трябва да се произнесе по същество.

По съществото на спора

- 251 Предвид предоставеното на Първоинстанционния съд правомощие да увеличи размера на глобата, наложена в приложение на Регламент № 17, следва да се определи дали, както по същество поддържа Комисията, обстоятелствата в конкретния случай обосновават да бъде отменено намаляването с 10 %, признато на Schunk заради неговото сътрудничество, което би довело до увеличаване на крайния размер на глобата.

- 252 По силата на точка Г, параграф 2, второ тире от известието относно сътрудничеството глобата на предприятие може да се намали, ако „след получаване на изложението на възраженията [то] уведоми Комисията, че не оспорва съществуването на фактите, на които тя е основала обвиненията си“. [неофициален превод]

- 253 В конкретния случай е важно да се посочи, че жалбоподателите искат не само намаляване на размера на глобата, но и отмяна на Решението като такова, и че в рамките на доводите си, развити в подкрепа на оплакванията, изведени от нарушаване на принципите на пропорционалност и на равно третиране, жалбоподателите оспорват пряко фактите, които са били приети срещу тях в изложенията на възраженията и на които се основава констатацията за нарушение на член 81 ЕО.

- 254 Както беше посочено по-горе, жалбоподателите оспорват за първи път пред Първоинстанционния съд споразуменията за забрана на рекламата, антиконкурентните практики относно стоките, предназначени за производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление и системата за следене за спазването на тайните споразумения, на които, наред с други факти, се основава съдържащата се в Решението констатация за нарушение на член 81 ЕО.
- 255 Комисията изтъква, че жалбоподателите оспорват също за първи път в жалбата значението на документа, възпроизведен на лист № 9823 от досието на делото (приложение А 21), отнасящ се до производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, както и споразуменията за отстраняване на конкурентите.
- 256 Споменатият по-горе документ е свързан с оспорването на антиконкурентните практики относно стоките, предназначени за производителите на електрическо оборудване за автомобили и на стоки за потребление, посочено в точка 254 по-горе.
- 257 Що се отнася до споразуменията за отстраняване на конкурентите, Комисията препраща към оплакването на жалбоподателите, изведено от несъществуването на общ план на членовете на картела, целящ да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия, за което беше посочено, че произтича от погрешен прочит на съображение 173 от Решението и следователно не може да се разглежда като последващо оспорване на установените срещу жалбоподателите факти.
- 258 На този етап следва да се напомни, че трите оспорвания, посочени в точка 254 по-горе, бяха отхвърлени в приложение на съдебната практика, според която се считат за установени фактите, които предприятие изрично е признало в рамките на административното производство, тъй като то не може повече да развива правни основания, насочени към оспорването им в рамките на съдебното производство (Решение по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, точка 84 по-горе, точка 227, Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, точка 108 и Решение по дело Tokai II, точка 56 по-горе, точки 324 и 326).

- 259 При тези обстоятелства не е необходимо да се отмени минималното намаляване с 10 %, признато на Schunk на основание точка Г, параграф 2, второ тире от известието относно сътрудничеството, поради което насрещното искане на Комисията трябва да бъде отхвърлено (вж. в този смисъл Решение по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, точка 84 по-горе, точка 369).
- 260 Следва също да се посочи, че в писмените си изявления Комисията препраща към Решение по дело Tokai I, точка 84 по-горе, с което Първоинстанционният съд уважава искането на Комисията за увеличаване на глобата, въпреки че с доводите си жалбоподателят не е оспорил изрично приети факти, като посочва, че Комисията, противно на всякакво очакване, което разумно би могла да има поради обективното съдействие на жалбоподателя по време на административното производство, е била принудена да изработи и представи пред Първоинстанционния съд защита срещу оспорването на свързани с нарушението факти, за които с пълно право е считала, че повече няма да бъдат поставяни под съмнение от жалбоподателя.
- 261 Писмените изявления на Комисията внушават, че приетото в случай, при който с доводите си жалбоподателят не е оспорвал изрично признати факти, трябва да бъде прието в случай като настоящия, в който има късно оспорване на признати по време на административното производство факти.
- 262 Както правилно подчертават жалбоподателите, факт е, че член 15, параграф 2 от Регламент № 17 предвижда, че размерът на глоба се определя само в зависимост от тежестта и продължителността на нарушението. Обстоятелството, че Комисията е била принудена да подготви защита срещу оспорването на факти, за които с пълно право е считала, че повече няма да бъдат поставяни под съмнение от жалбоподателя, не може да обоснове увеличаване на размера на глобата, предвид това, че критериите за определянето му са само два. С други думи, направените от Комисията разходи във връзка с производството пред Първоинстанционния съд не са критерий за определяне на размера на глобата и трябва да се вземат предвид единствено при прилагане на разпоредбите на Процедурния правилник относно възстановяването на съдебните разноски.

263 Предвид всичко гореизложено, трябва да бъдат отхвърлени всички искания, направени в рамките на настоящото производство по обжалване.

По съдебните разноски

264 По смисъла на член 87 параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателите са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени съгласно искането на Комисията.

По изложените съображения

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД (пети състав)

реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Schunk GmbH и Schunk Kohlenstoff-Technik GmbH да заплатят съдебните разноски.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Постановено в публично съдебно заседание в Люксембург на 8 октомври 2008 година.

Секретар

Председател

E. Coulon

M. Vilaras

Съдържание

Обстоятелства в основата на спора	II - 2580
Производство и искания на страните	II - 2586
От правна страна	II - 2588
По искането за отмяна на Решението	II - 2588
По възражението за незаконосъобразност на член 15, параграф 2 от Регламент № 17.	II - 2589
По солидарната отговорност на Schunk GmbH и на SKT	II - 2598
По оспорването на нарушението	II - 2605
— Предварителни съображения	II - 2605
— По забраната за реклама	II - 2609
— По снабдяването с въглеродни блокове	II - 2610
— По антиконкурентните практики относно производителите на електри- ческо оборудване за автомобили и на стоки за потребление	II - 2612
— По несъществуването на общ план на членовете на картела, който е целял да промени трайно структурата на конкуренцията на пазара посредством закупуване на предприятия	II - 2618
— По съществуването на изключително сложен механизъм за контрол и прилагане на разглежданите споразумения	II - 2620
По искането за намаляване на глобата	II - 2623
По твърдяното надценяване от страна на Комисията на тежестта на нарушението, предвид неговия характер и последици	II - 2624
— По характера на нарушението	II - 2625
— По последиците на нарушението	II - 2629
По разпределянето на предприятията в категории	II - 2633
	II - 2659

По възпиращия ефект	II - 2639
По сътрудничеството на Schunk	II - 2644
По насрещното искане на Комисията	II - 2652
По допустимостта	II - 2652
По съществуването на спора	II - 2655
По съдебните разноски	II - 2658